

Algemene ledenvergadering
Donderdag 18 juni 2026
Aanvang 14.00 uur tot 15.30 uur

Tolhuistuin - Galerijzaal
IJpromenade 2
1031 KT Amsterdam

Inloop vanaf 13.30 uur

Agenda

1. Welkom/opening
2. Vaststellen definitieve agenda
3. Auteursbond en Artificiële Intelligentie –
4. Luisterboeken
5. Jaarverslag 2025 bijlage 1
6. Financieel verslag 2025 bijlage 2
7. Begroting 2027 – *[vaststellen]* bijlage 3
8. Decharge bestuur over afgelopen jaar
 - Gevoerde beleid in 2025 *[Stemming]*
 - Financiële beleid in 202 *[Stemming]*
9. Bestuurszaken
 - Benoeming en herbenoeming in het bestuur
 - Benoeming Aby Hartog
 - Herbenoeming Liesbet van Zoonen en Bas ter Balkt
10. Goedkeuring conceptverslag ALV 19-06-2025 bijlage 4
11. Rondvraag
12. Sluiting

Aansluitend vindt de jaarvergadering van Lira plaats.

Aanvang 16.00 uur tot 17.00 uur.

Daarna: borrel en diner

AUTEURS
BONDS

Jaarverslag
Auteursbond
2025

Inhoud

Inhoud	2
Voorwoord	3
1. Algemeen	4
Belangenbehartiging	4
Beroepsuitoefening	6
Bestuur, vereniging en organisatie	7
Vooruitblik 2026	8
2. Bijlage: jaaroverzicht 2025 door de secties	9
2.1 Educatief auteurs	9
2.2 Jeugdboekenschrijvers	11
2.3 Journalistiek/Non-fictie	13
2.4 Literaire auteurs	15
2.5 Misdaadauteurs	16
2.6 Netwerk Scenarioschrijvers	17
2.7 Ondertitelaars	19
2.8 Theaterauteurs	20
2.9 Vertalers	22
3. Activiteitenoverzicht 2025	25
4. Externe vertegenwoordigers	27
4.1 Stichting Leenrecht – sectie geschriften	27
4.2 Stichting Reprorecht	28
4.3 Stichting De Thuis kopie	29
4.4 Stichting Lira	30
4.5 Platform Makers	32
4.6 Creatieve Coalitie	33
4.7 Platform ACCT	34
4.8 Stichting Rechtshulp Auteurs	34
4.9 Stichting Auteursprijzen	36
4.10 Stichting P.C. Boutensfonds	39
4.11 Stichting Sociaal Fonds Auteurs	40
4.12 Stichting Gouden Strop	41
4.13 Stichting het Contractenbureau	41
4.15 Stichting P.C. Hooft-prijs	43
4.16 Nederlands Letterenfonds – selectiecommissie	44
4.17 CEATL	44

In memoriam

Na de algemene ledenvergadering van 19 juni 2025 ontving de Auteursbond bericht van het overlijden van de hieronder vermelde zeven leden.

- **Nan Lenders**, literair vertaler Engels-Nederlands, onder andere van *Een weeffout in onze sterren*
- **Eef Gratama**, literair vertaler Frans-Nederlands, onder andere van Amin Maalouf
- **Jacqueline Visscher**, literair vertaler Spaans-Nederlands, onder andere van Silvina Ocampo
- **Paul Syrier**, literair vertaler Engels-Nederlands en Frans-Nederlands, onder andere van *Wilde zwanen*
- **Diana van Gorp**, onder-titelaar
- **Dilaver Göktaş**, muzikant en auteur van lesboeken voor gitaar en aanverwante instrumenten
- **Jan Donkers**, popjournalist, essayist, stadschroniqueur en presentator

Voorwoord

In 2025 bestonden we eigenlijk honderdtwintig jaar. Onze oermoeder, de Vereniging van Letterkundigen, werd immers in 1905 opgericht.

Dat jubileum hebben we aan ons voorbij laten gaan omdat we urgentere zaken moesten behartigen, zoals onze strijd tegen de schending van auteursrechten door aanbieders van generatieve AI en onze inzet voor een betere inkomenspositie van schrijvers, journalisten, vertalers en ondertitelaars. Ons hoofd stond ook niet naar een feestje vanwege de toenemende maatschappelijke druk op onze achterban voor wie haat en bedreiging via de socials geen uitzonderingen meer zijn.

Wat betreft veiligheid moesten we tegen het einde van 2025 ook de hand in eigen boezem steken. Het bestuur ontving van één van onze leden een klacht over racisme in de vereniging. We hebben die in samenwerking met het bureau zo goed mogelijk onderzocht en er lang met elkaar over gesproken. Het is ons als bestuur echter niet gelukt om daar voor iedereen een bevredigende reactie op te vinden. Halverwege december stapten drie bestuursleden daarom op, in hun eigen woorden, ‘moegestreden op het bredere dossier van diversiteit en inclusie in de bond’. Canan Marasligil, Nisrine Mbarki Ben Ayad en Gustaaf Peek, we danken jullie voor je enorme inzet en ervaren jullie vertrek als een gemis voor ons bestuur. In 2026 zullen we de lessen die we hieruit hebben geleerd, proberen om te zetten in adequater beleid en ondersteuning. Dat doen we voorlopig zonder onze directeur Jan Hilbers, die zich eind 2025 ziek moest melden vanwege langdurige overbelasting. We wensen Jan van harte

beterschap en hopen hem in 2026 weer gezond en wel te zien.

Onze mensen maakten van 2025 een slagvaardig jaar voor de Auteursbond waarin we een en ander konden vieren. We sloten een modelcontract af voor de Educatieve Auteurs, wat niet alleen juridisch het predicaat ‘model’ draagt, maar vanwege de inzet en houding van de educatieve uitgeverij verenigd in de MEVW ook als ‘model’ kan worden beschouwd. Dank aan de onderhandelaars, de sectie Educatieve Auteurs en de MEVW. We konden opnieuw al onze prijzen uitreiken vanwege de kwaliteit van het werk in onze sector, dank aan alle jury’s die hiervoor hard hebben gewerkt. De onderhandelingen over de makersvergoeding voor Nederlandse filmwerken op streamingdiensten leverden een akkoord op tussen alle betrokken partijen. Onze scenaristen en ondertitelaars delen mee in de relevante omzet met terugwerkende kracht vanaf 2020.

De secties organiseerden een scala aan inspirerende activiteiten die in hun eigen verslagen zijn terug te lezen. Zonder hun werk zou de bond niet ook een inhoudelijke beroepsvereniging kunnen zijn. Ons gebouw, het Van Deysselhuis, is met een ingrijpende verbouwing verduurzaamd om aan de eisen van vandaag en morgen te voldoen.

Om de honderdtwintig jaar die achter ons ligt, toch te eren en te vieren, neem ik voor het komende jaar een motto van Lodewijk van Deyssel, onze oprichter, mee: **“Goed idealisme zal reëel zijn en goed realisme ideaal.”**

*Liesbet van Zoonen
Voorzitter Auteursbond*

1. Algemeen

De Auteursbond is een belangen- en beroepsvereniging, en verdeelt zijn werkzaamheden gedurende het jaar ook over deze twee pijlers.

Belangenbehartiging

Onze belangenbehartiging richtte zich in 2025 op generatieve AI, modelcontracten, inkomens- en maatschappelijke positie, lobby en individuele ondersteuning.

Generatieve AI

Nog altijd brengen bedrijven op wereldschaal generatieve AI-producten uit op basis van het werk van creatieve makers, zonder toestemming. Het ontbreken van toestemming zet de bijl aan de wortels van het Auteursrecht. Afspraken over legitiem gebruik inclusief vergoeding zijn nog niet te maken met de grote techbedrijven. De Auteursbond biedt weerwoord op meerdere sporen.

We zetten onze actie uit 2024, *Is jouw werk ook gestolen door Meta?* voort met een geslaagde campagne onder het motto *AI=Jatwerk*. We vormden een coalitie met de NVJ en LIRA om de aanbieders van generatieve AI, te beginnen met Meta, juridisch te dwingen het gebruik van illegaal trainingsmateriaal te staken en auteurs te compenseren voor het gebruik van hun werk. We onderzochten welke beroepsgroepen in onze achterban hun werk zagen afnemen door generatieve AI (vertalers en ondertitelaars in het bijzonder) en zagen onze analyse gesteund door onder meer de SER, de Creatieve Coalitie en de Boekmanstichting. En we proberen onophoudelijk een ander geluid dan het dominante narratief over generatieve AI te laten horen: dat het niet onvermijdelijk is, ook lang niet altijd nuttig en vaak van slechte kwaliteit; dat het geld, natuur en menselijke waardigheid kost; en ook nog eens een speeltje van de Amerikaanse big techbros is. Ook dat doen we niet alleen maar in samenwerking met gelijkgestemde organisaties zoals Waag Futurelab. Op onze website zijn alle activiteiten te vinden onder de menuknop [Schrijvers en AI](#).

1. Algemeen

Modelcontracten

Na ruim twee jaar onderhandelen sloten we een gloednieuwe standaardovereenkomst af voor educatieve auteurs met de uitgeversorganisatie MEVW (Media voor educatie, vak en wetenschap). Het onderhandelingsresultaat is begin 2025 door de achterbannen goedgekeurd. Dit modelcontract is exclusief beschikbaar voor leden van de Auteursbond en de MEVW.

Voor scenarioschrijvers is na drie jaar onderhandelen een akkoord met aanbieders van TV-diensten bereikt over de vergoedingen voor streaming video van Nederlandse en vernederlandste filmwerken, ook wel bekend als Video On Demand. De overeenkomst op hoofdlijnen kon alleen tot stand komen dankzij actieve bemoeienis van het ministerie van OCW. Zonder een akkoord binnen de sector zou wetgeving noodzakelijk zijn om de rechten van makers te garanderen. In de loop van 2026 zullen scenaristen en hun collega-makers naar verwachting via Lira de achterstallige gelden ontvangen.

Inkomenspositie

De inkomenspositie van schrijvers stond in 2025 onverminderd onder druk, net als in de meeste creatieve beroepen. Het evenement 'Hoe overleef ik als schrijver' op 16 mei in Pakhuis De Zwijger, geïnitieerd door de sectie Literaire Auteurs en in samenwerking met de sectie Journalistiek/Non-Fictie georganiseerd, paste hier wonderwel bij. In meerdere sessies gaven ervaringsdeskundigen hun antwoord op de vraag hoe een plek te veroveren in het literaire landschap en intussen de boodschappen te betalen. Ook al is er geen weg naar gegarandeerd succes, er zijn wel allerlei wegwijzers naar een kansrijke aanpak. Een solidair en collegiaal lichtpuntje in deze tijden was het aanbod van sociëteit De Kring van een kosteloos

proeflidmaatschap voor onze leden. Daar is enthousiast gebruik van gemaakt, zodat leden van de Auteursbond te vinden waren bij diverse activiteiten en in het restaurant van De Kring.

Maatschappelijke positie

Het in 2024 opgezette meldpunt SchrijversVeilig, een samenwerking met NVJ, GAU en OCW, werd in 2025 onder de vlag van de Auteursbond gebracht. Eén op de zeven schrijvers heeft te maken met agressie en intimidatie, volgens een door SchrijversVeilig uitgevoerd onderzoek. Het ministerie van OCW heeft een bijdrage voor het tweede pilotjaar toegezegd. Eind 2026 zal een en ander worden geëvalueerd.

We reageerden in samenwerking met partners uit de Creatieve Coalitie succesvol op een wetsvoorstel over strafbaarstelling van de verheerlijking van terrorisme. De wets tekst is zorgelijk vaag over wat 'verheerlijking' precies is en geeft te veel ruimte aan de inperking van journalistieke en schrijversvrijheid. Of onze bezwaren ertoe leiden dat dit wetsvoorstel wordt ingetrokken, moet nog blijken. Vanuit het departement kreeg de Creatieve Coalitie bericht dat het in elk geval zal worden gewijzigd met oog voor onze opmerkingen en die van andere partijen, voordat het weer naar de ministerraad gaat.

Lobby

In 2025 is vaker de samenwerking met andere partijen gezocht om de kracht van de bond te versterken. Zo voeren we de AI-agenda inmiddels in samenwerking met de NVJ en LIRA uit, en vinden we daar ook andere instellingen uit de sector zoals de Creatieve Coalitie, Boekmanstichting en Waag Future Lab aan onze zijde. Onze situatie vond eveneens zijn weg naar het invloedrijke AI en Werk rapport van de SER.

1. Algemeen

Ook hebben we een vaste vertegenwoordiging bij de instanties die zich sterk maken voor de positie van creatieve makers, in het bijzonder Platform Makers, de Creatieve Coalitie en Platform ACCT. Zie voor bijzonderheden hun jaarverslagen als bijlagen in dit document

Individueel advies en ondersteuning

De Auteursbond heeft diverse instrumenten om zijn leden te ondersteunen. Allereerst is er de individuele juridische ondersteuning die door de drie juristen van de bond geboden wordt. In 2025 zijn tientallen van dergelijke adviesvragen behandeld.

Complexe gevallen kunnen terecht bij de Stichting Rechtshulp Auteurs. Daarnaast kunnen we ondersteuning bieden via de fondsen die aan de bond gelieerd zijn. Het Sociaal Fonds Auteurs honoreerde zestien aanvragen van auteurs in acute geldnood. Het P.C. Boutensfonds biedt de leden de mogelijkheid zijn of haar financiële huishouding te laten doorlichten, een zogenaamde Financiële APK. Gezien de beperkte animo voor die regeling heeft het fonds zijn doelstelling in 2025 verruimd naar ondersteuning voor collectieve projecten. Daarnaast subsidieert het PCB enkele cursussen van de NVJ Academy. Het PCB neemt voor deze cursussen (op het gebied van inkomsten) 75% van het cursusgeld voor zijn rekening.

Beroepsuitoefening

Het gesprek over de kwalitatief hoogwaardige beroepsuitoefening van schrijvers, vertalers en journalisten vindt in en tussen de negen secties van de Auteursbond plaats. Het krijgt eveneens vorm in de aan de bond verbonden Stichting Auteursprijzen die jaarlijks zes prijzen voor uitstekende literaire producten en activiteiten, vertalingen, scenario's en uitreikt.

Secties

Zij voeden en steunen tevens de belangenbehartiging door de bond als geheel, onder meer door agendering van hetgeen er in de secties speelt en door de onderhandelingen over modelcontracten. De secties geven in de bijlagen bij dit document ieder hun eigen overzicht van de activiteiten in 2025. We lichten hier enkele hoogtepunten van het afgelopen jaar uit:

- De sectie Educatieve Auteurs organiseerde in april de Dag van de Educatieve Auteur en bracht daarnaast vijf keer een online magazine uit voor onderwijsontwikkelaars, [Eduschrift](#).
- De sectie Jeugdboekenschrijvers ging in hun najaarsledenvergadering met elkaar in gesprek over interactieve verhalen en spellelementen in jeugd- en kinderliteratuur.
- De sectie Journalistiek/Non-Fictie bracht drie nieuwsbrieven uit en organiseerde een zeer succesvolle bijeenkomst met schrijfster Janice Deul over haar nieuwste boek *Kan ik nog thuis zijn in dit land?*
- De sectie Literaire Auteurs nam het initiatief tot een grote bijeenkomst met als thema *Hoe overleef ik als schrijver?* en betrok daar de sectie Journalistiek/Non-Fictie bij. Daarnaast speelt de sectie een leidende rol in de AI-agenda van de bond.
- De sectie Misdaadauteurs bracht studiebezoeken aan het Nederlands Forensisch

1. Algemeen

Instituut (NFI), de Penitentiaire Inrichting Lelystad en Scent Imprint for Dogs in Ens teneinde de eigen achtergrondkennis te vergroten.

- Het Netwerk Scenarioschrijvers bracht ook in 2025 het maandelijkse vakmagazine *Plot* uit. Het organiseerde op het Nederlands Filmfestival de Dag van het Scenario en droeg bij aan de tweejaarlijkse uitreiking van de Kees Holierhoek Scenario Prijs voor het beste scenario.
- De sectie Ondertitelaars focuste op belangenbehartiging, omdat bedrijven steeds vaker automatisch laten ondertitelen. Tot wat voor merkwaardige taal dat leidt, liet de sectie zien met Bijzondertitels, een selectie van slechte ondertitels op diverse socials.
- De sectie Theaterauteurs ontwikkelde een mentorprogramma voor jonge theater-schrijvers en organiseerde een zeer succesvolle middag over de ethische dilemma's van theater maken over bestaande mensen of waargebeurde zaken.
- De sectie Vertalers organiseerde in 2025 de Vertaalslag 'on tour' in samenwerking met Noordwoord/Dichters in de Prinsentuin in Groningen, waarbij verschillende vertalers van poëzie voordroegen uit door hen gemaakte vertalingen.

Auteursprijzen

In 2025 zijn de volgende auteursprijzen uitgereikt: de Kees Holierhoek Scenario Prijs voor beste scenario; het Charlotte Köhler Stipendium voor toneelschrijvers; de Thérèse Cornips Stipendia voor professionele schrijvers van literair werk, literair vertalers en toneelschrijvers. In het jaarverslag van de Stichting Auteursprijzen, opgenomen in de bijlagen bij dit document, staan de volledige beschrijvingen.

Bestuur, vereniging en organisatie

Het algemeen bestuur kwam in 2025 zeven keer bijeen. Er was tweemaal een sectie-voorzittersoverleg en er is een algemene ledenvergadering gehouden. In verband met de ziekte van de directeur heeft het bestuur vanaf oktober een aantal directietaken overgenomen en veelvuldig informeel overlegd, met elkaar en met het bureau. In verband met het vertrek van drie bestuursleden (zie voorwoord) functioneert het bureau sinds december 2025 met vier bestuursleden, hetgeen statutair de minimaal mogelijke omvang is. Het bestuur streeft ernaar voor de Algemene Ledenvergadering van 2026 deze situatie recht te zetten.

Vereniging

Het ledenaantal groeit gestaag. Per 1 januari 2026 heeft de Auteursbond 1.942 leden en dat zijn er 32 meer dan een jaar eerder. Van de 1.942 leden hebben 1.497 leden een volwaardig lidmaatschap (2024: 1.495), 94 een aspirant-lidmaatschap (2024: 100), 9 ereleden (2024: 9) en 342 studentleden (2024: 306).

Medewerkers, organisatie en financiën

Voor het personeel was 2025 een zwaar jaar. De verbouwing van het Van Deysselhuis sleepte zich langer voort dan voorzien en na de terugkeer van een periode thuiswerken was in april nog niet alles op orde. De ziekte van de directeur vroeg om veel inzet en flexibiliteit. We zijn als bestuur heel blij dat het bureau met elkaar de gevallen gaten heeft gedicht. Financieel konden we 2025 afsluiten met een bescheiden overschot.

Verduurzaming Van Deysselhuis

De verplichte verduurzaming van ons

1. Algemeen

kantoor, het Van Deysselhuis, werd in 2025 afgerond maar duurde langer dan voorzien. Eind 2024 begon de aannemer met isolatie van ramen, dak en muren, installatie van een energiezuinig verwarmingssysteem en de plaatsing van zonnepanelen. Tijdens de werkzaamheden doken verouderde verwarmingsbuizen, houtrot en een lekkend dak op. Ook werd asbest geconstateerd en verwijderd. Onvoorziene details en bouwfouten maakten het noodzakelijk dat de bouwvakkers en schilders meerdere malen moesten terugkomen. Ook de installaties werkten niet direct vlekkeloos. De kosten van de verbouwing zijn, zoals vrijwel onvermijdelijk bij een project van dit karakter, hoger uitgevallen dan voorzien. Dankzij een uitgebreide investeringslening van Lira Fonds is de vereniging nu weer gehuisvest op het niveau dat bij een professionele beroepsorganisatie past.

Vooruitblik 2026

In het komende jaar zullen we ons onverminderd inzetten om de inkomenspositie van onze achterban te verbeteren. We richten ons daarbij niet alleen meer op de AI-techgiganten, maar ook op de diverse streamingplatforms die het werk van schrijvers aanbieden zonder daar een billijke vergoeding tegenover te stellen. Dat we daarbij de collectieve vergoedingsroute zullen nastreven komt voort uit het belang van transparantie en een simpele financiële praktijk voor onze achterban. Nu ziet zij zich geconfronteerd met een lappen-deken van tijdrovende en ingewikkelde arrangementen, die voor iedereen anders zijn.

Daarnaast gaan we door met individuele dienstverlening aan onze leden, waarbij we ons er zeer van bewust zijn dat we daartoe inclusiever moeten worden en ook ruimte moeten openen voor makers van geschreven en gesproken genres die nog geen deel zijn van onze vereniging.

Bestuurlijk en organisatorisch zijn we in het voorjaar uit de brand geraakt door de toetreding van een interim bestuurslid, en de aanstelling van een interim-directeur; dat laatste met dank aan LIRA die daar de middelen voor beschikbaar stelde. Op die manier kunnen we met vertrouwen een nieuw jaar tegemoet zien.

2. Bijlage: jaaroverzicht 2025 door de secties

2.1 Educatief auteurs

Samenstelling sectiebestuur

- Wilma van den Akker, voorzitter
- Irene Campfens (algemeen bestuurslid)
- Karin Janssen (algemeen lid, lid klankbordgroep onderhandelingen modelcontract)
- Manon Müller-Jansen (secretaris sinds sept. 2024)
- Bestuurswisselingen sectiebestuur in 2023
- Aangetreden september 2025: Wilma van den Akker (voorzitter)
- Afgetreden: Annemiek Verhoef (voorzitter tot augustus 2025)
- Afgetreden: Hubertine van den Biggelaar (algemeen lid tot november 2025)
- Aantal vergaderingen in 2025: 6 online overleggen via Zoom.

Leden

Individuele advisering: Marcel Fokkink en Annemarie van Toorn. Er heeft zich in 2025 een lid gemeld dat ontevreden was met het uitblijven van advies bij haar contract. Dit omdat ze in de functie van eindredacteur werkt, en niet als auteur in de nauwste zin van het woord.

Hierover is contact geweest met Marcel en Annemarie, met als voorlopige eindconclusie dat de Auteursbond er is voor auteurs en niet voor redacteurs of vergelijkbaar. Wij als sectiebestuur bestuursbestuur willen hier een vervolg aan geven. Dat is nog niet gebeurd.

Ledenbijeenkomsten: ledenwerving en -binding via workshops/vragenuurtje, EduSchrift, LinkedIn-groep Educatief auteurs Auteursbond.

Nieuwe leden krijgen het online boekje *Onderhandelen*, geschreven door Petra Vries. Aantal leden sectie Educatief Auteurs: 171

2. Jaaroverzicht secties

Belangenbehartiging

Project Stimulering en Emancipatie EA, waarvan het ontwikkelen en onderbrengen van de scholing voor (startend) educatief auteurs onderdeel is. Contact met Jorien Castelein van MEVW (Media voor Educatie Vak en Wetenschap), Liesbet van Zoonen, voorzitter algemeen bestuur van Auteursbond. Overleg met stichting Lira en de NVJ hierover heeft niks opgeleverd. Het idee van een fonds specifiek voor educatief auteurs ligt stil: daar lijken vooralsnog geen potjes/geldschieters voor.

Ondersteuning van sectie door Marcel Fokkink en Annemarie van Toorn inzake juridische zaken. Annemarie van Toorn ondersteunde ook bij onderhandelingen met MEVW over nieuw modelcontract Educatief auteurs.

Meerdere individuele contractvragen zijn aan het bureau voorgelegd.

Vertegenwoordiging

Commissie Diversiteit en Inclusie: Irene Campfens

Redactie EduSchrift

Coördinator: Manon Müller-Jansen
Redactieleden: aftreden redacteurs Mary Heylema (per augustus 2025) en Marianne Eggink per 1 november 2025, aantreden redacteur Agnes Folkersma (start vanaf editie 1-2026).

Sabine Sijbesma (redactielid, met ingang van juni-editie 2023)

Annemarie van den Brink (afgetreden als redactielid columns, per 1 juli 2025).

Yvonne Hobma: per 1 juli 2025 aangetreden als algemeen redactielid. Neemt daarnaast column over van Annemarie van den Brink.

Auteursrechten, vergoedingen:

Ook in 2025 meerdere gesprekken met

MEVW, waarbij is onderhandeld tussen Sectie Educatief auteurs en MEVW over nieuw modelcontract educatief auteurs. Vanuit de Auteursbond waren hierbij aanwezig: Aby Hartog, Wilma Degeling, Annemarie van Toorn, Geeke Bruin-Muurling en Annemiek Verhoef. De gesprekken hebben geresulteerd in een nieuw concept modelcontract met toelichting, dat in januari 2025 aan de leden is voorgelegd. Uit deze onderhandelingen is een zeer positieve relatie met MEVW ontstaan.

De gesprekken met MEVW werden vooral in de beginfase (2024) voorbereid met dezelfde personen en met Ruud Alers, Karin Janssen en Arend Pottjegort. Het tekenmoment van het modelcontract was op 19-11. Hierboven genoemde personen waren aanwezig. Voor de Auteursbond is getekend door Liesbet van Zoonen.

Activiteiten:

02-04-2025: Dag van de Educatief Auteur
09-10: Webinar/ workshop Narratief Lesmateriaal (afgelast i.v.m. te weinig animo)

PR en communicatie:

Publicaties, communicatie met leden (nieuwsbrieven, berichten enzovoort)
Het online magazine EduSchrift is in 2025 vijf keer verschenen, in de maanden februari, april, juni, september en december. EduSchrift bood in 2025 een mix van inhoudelijke achtergrondartikelen, interviews, columns, actualiteiten, boeken- en podcasttips, en juridische informatie.
Op de website van de Auteursbond: inhoudelijke reactie van de Sectie Educatief op artikel van nieuwe uitgeverij NEON. De ontwikkeling dat scholen eigen lesmateriaal gaan maken houden wij kritisch in de gaten.

Aankondigingen workshop, webinars en

2. Jaaroverzicht secties

dergelijke via diverse groepen en profiel-pagina's op LinkedIn.

Overige zaken:

Wetenswaardigheden: in 2023 is de herintroductie van een stimuleringsfonds voor EA besproken en onderzocht. In overleg met Marcel Hooft van Huysduynen is hieraan een vervolg gegeven in 2024, maar de bedoeling is om dit vooral op te pakken in 2026, omdat we de aandacht voor dit onderwerp dan kunnen afwisselen met de tweejaarlijkse Dag van de Educatief Auteur.

2.2 Jeugdboekenschrijvers

Samenstelling sectiebestuur

- Marcel van Driel (voorzitter)
- Marloes Kemming
- Milouska Meulens (penningmeester)
- Angelo Vergeer
- Tom Rijpert
- Suzanne Wouda (secretaris)
- Milouska Meulens en Tom Rijpert zijn in mei 2025 toegetreden als nieuwe bestuursleden. Marloes Morshuis heeft het bestuur verlaten.
- Aantal vergaderingen in 2025:
Bestuursoverleg: 5 keer, waarvan 2 keer online

Leden

Ledenbijeenkomsten:

Januari: ledenvergadering en nieuwjaarsborrel in Grand Café-Restaurant 1e Klas

Juni: zomerborrel in Utrecht

September: ledenvergadering in het Van Deysselhuis

November: uitje (oorspronkelijk Efteling, later Utrecht)

Twee keer een nieuwsbrief verstuurd.

Ledenwerving/binding: dit is uitgebreid besproken tijdens onze bestuursvergaderingen. Als sectie doen we actief mee aan de werkgroep diversiteit. Marloes Kemming heeft in 2024 een plan uitgewerkt m.b.t. ledenwerving, maar hiervoor kwam geen goedkeuring van het bondsbestuur. In 2026 organiseren we opnieuw een tweedaagse (in 2023 leverde dit nieuwe leden op). Ook nu wordt de werving van nieuwe leden opnieuw meegenomen.

Aantal leden sectie jeugdboekenschrijvers: 277

Belangenbehartiging

Het bestuur heeft zich dit jaar beziggehouden met:

2. Jaaroverzicht secties

- Contact met CPNB. Onze voorzitter Marcel van Driel is contactpersoon, zodat CPNB binnen onze sectie over een rechtstreeks aanspreekpunt beschikt. Er is regelmatig overleg.
- Schoolschrijver. Marcel van Driel en ex-bestuurslid Aby Hartog zijn in gesprek met de uitgever waar de Schoolschrijver onder valt in verband met een vergoeding voor het gebruik van filmmateriaal van Schoolschrijvers. Dit is overgenomen door een van de sectieleden en nog lopende.
- Letterenfonds. Twee bestuursleden hebben een gesprek gevoerd met het Letterenfonds over de wens om subsidie toegankelijker te maken voor Jeugdboekenschrijvers. Het Letterenfonds heeft aanpassingen gedaan na geluiden uit het werkveld.

Activiteiten We vinden het sociale aspect erg belangrijk en hebben daarom dit jaar verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van 'elkaar ontmoeten'.

Nieuwjaarsborrel (aansluitend aan ledenvergadering)

Zomerborrel

Inspiratiesessie over interactieve verhalen en spelelementen (aansluitend aan ledenvergadering)

Najaarsuitje thema cultuurhistorie en verhalen Efteling (niet doorgegaan)

Najaarsborrel en activiteit (jeu de boules)

PR en communicatie

Bij gelegenheid worden verslagen en oproepen via de mail naar de leden verspreid. De sectie onderhoudt een besloten, maar actieve Facebookgroep voor haar leden (helaas hebben we nog geen alternatief platform gevonden). In 2025 heeft de sectie een halfjaarlijkse nieuwsbrief verstuurd.

Internationaal

De sectie is aangesloten bij IBBY. Jaarlijks draagt de sectie kandidaten voor de ALMA voor. Dit jaar waren dat Ted van Lieshout en De Schrijverscentrale.

2. Jaaroverzicht secties

2.3 Journalistiek/ Non-fictie

Samenstelling sectiebestuur

- Lucette ter Borg (voorzitter)
- Pay Williams (bestuurslid)
- Jan-Willem Oomen (secretaris)
- Marja West (bestuurslid)

Bestuurswisselingen: Sabine Ingabire besloot op 26 juli 2025 met ingang van 1 augustus 2025 het bestuur en de Auteursbond te verlaten.

In plaats daarvan is Marja West met ingang van 1 november 2025 aangetreden.

Joost Ramaer (secretaris) stopte begin januari 2025 met het bestuurswerk.

Aantal vergaderingen: De sectie heeft in 2025 een ongewoon hoog aantal van 8 keer vergaderd. Dit kwam door een conflict rondom de Summerschool in Brussel, die de sectie van 28 juli t/m 31 juli van plan was te organiseren. Het conflict heeft een voorgeschiedenis van gebrekkige organisatie en discussies over journalistieke ethiek gehad, en een onverkwikkelijke nasleep, waarbij niet alleen de sectievoorzitter en de hele Auteursbond van institutioneel racisme werd beschuldigd, maar een bestuurslid ook anonieme bedreigingen ontving.

Leden

Individuele advisering: 3 tot 5 keer.

Naast de zomerborrel, geïnspireerd door de sectie JNF en uitgegroeid tot een jaarlijks terugkerend evenement in de tuin van het Van Deysselhuis, waar alle secties aan meedoen, organiseert de sectie bijeenkomsten, gekoppeld aan een inhoudelijk onderwerp. Deze staan vermeld onder Activiteiten.

Ledenwerving en -binding: de sectie heeft 3 nieuwsbrieven geschreven en rond laten gaan. Bovendien krijgen leden van elk

evenement dat de sectie (soms in samenwerking met andere secties) organiseert een aparte uitnodiging.

Aantal leden sectie Journalistiek/Non-fictie: 385

Belangenbehartiging

In 2024, 2025 en 2026 houdt de sectie, namens de voorzitter, krachtig grip op het nakomen van beloften van grote mediabedrijven (zoals DPG en Mediahuis) om de tarieven van freelance auteurs en eindredacteuren mee te laten stijgen met de inflatiecorrectie. Die inspanningen hebben tot resultaat gehad dat er een overeenkomst is ondertekend tussen hoofdredacties, uitgevers en medewerkers over een tweejaarlijkse verhoging van de tarieven. Sinds 2025 heeft bestuurslid Jan-Willem Oomen namens de sectie JNF zitting in de (veel geprezen) werkgroep AI. De Auteursbond strijdt tegen het ongeoorloofd gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk door AI-bedrijven. In de werkgroep worden juridische stappen besproken tegen techreuzen, er wordt gediscussieerd over een politieke lobby en bewustwording gekweekt onder het motto 'AI=Jatwerk'.

De sectie heeft ook zitting gehad in de werkgroep Diversiteit & Inclusie.

Vertegenwoordiging auteursrechten en belangenbehartiging

Bij de totstandkoming van de overeenkomst tussen hoofdredacties, uitgevers en medewerkers over een tweejaarlijkse verhoging van de tarieven was de Auteursbond niet vertegenwoordigd. De sectie stond aan de zijlijn, vooral de NVJ doet het werk. De sectie hoopt dat het mogelijk is om namens de Auteursbond iemand mee te laten onderhandelen. Dat maakt de positie van de Auteursbond ook onder journalisten geloofwaardiger.

2. Jaaroverzicht secties

Activiteiten

De sectie heeft op 16 april de succesvolle themamiddag ‘Hoe overleef ik als schrijver...?’, in Pakhuis de Zwijger in Amsterdam, meegeorganiseerd. Bestuurslid Sabine Ingabire modereerde het eerste grote paneldebat. Voorzitter Lucette ter Borg was *master of ceremony* en modereerde een kleiner debat later in de middag.

De Summerschool (28 t/m 31 juli 2025) in Brussel, die de sectie organiseerde in het kader van Auteursbond on Tour werd een debacle. De Summerschool van vier dagen was specifiek gericht op burger- en andere journalisten. De Summerschool, die plaatsvond in het Brusselse culturele centrum Muntpunt, is wel doorgegaan, en de Auteursbond heeft aan alle financiële verplichtingen voldaan, maar de sectie heeft zich vanwege verschillen van inzicht op het gebied van organisatie, presentatie en journalistieke ethiek teruggetrokken. Op 20 oktober is schrijfster Janice Deul uitgenodigd om in een (stampvol) Van Deysselhuis te spreken over haar nieuwste boek *Kan ik nog thuis zijn in dit land?* Bestuurslid Pay Williams modereerde het interview.

Workshops/trainingen

Workshop op 24 maart over de manier van onderzoek bij #MeToo-gerelateerde kwesties. Vanwege de verbouwing van het Van Deysselhuis vond de goed bezochte workshop plaats in het Dufayhuis.

PR en Communicatie

De sectievoorzitter schreef 3 nieuwsbrieven en maakte uitnodigingen van alle events die werden georganiseerd. Ook op sociale media werden uitnodigingen druk gedeeld, zowel op privé-accounts als op de accounts van de sectie.

Internationaal

De sectie heeft geprobeerd zich internationaal te presenteren (zie de Summerschool in Brussel). Op buitenlandse congressen en symposia is de sectie niet aanwezig vanwege de kosten.

Prijzen en vermeldenswaardige dingen

Voorzitter Lucette ter Borg is in 2025 genomineerd voor de Loep, en op de shortlist van 3 kandidaten terechtgekomen, vanwege haar onderzoek in NRC naar misstanden in 2024 bij theatergezelschap ITA.

2.4 Literaire auteurs

Samenstelling sectiebestuur

- Anja Sicking (voorzitter)
- Emy Koopman (secretaris)
- Rinske Hillen
- Dewi de Nijs Bik

Onze sectie had gedurende 2025 vijf bestuursleden en per december 2025 vier, aangezien Gustaaf Peek helaas heeft besloten per december 2025 al zijn bestuursta-ken neer te leggen. We zijn op zoek naar een nieuw bestuurslid. We hadden in 2025 zes sectievergaderingen.

Leden

Er zijn een aantal vragen binnengekomen van leden, die gingen over AI, over luisterboeken en over uitgevers die het werk van sommige schrijvers en dichters niet langer wilden uitgeven. Daarnaast bereikten ons vragen van auteurs over de nieuwe subsidieregeling van het Letterenfonds, waarna we in november 2025 met een delegatie van auteurs met het Letterenfonds hebben gesproken.

Aantal leden sectie Literaire Auteurs: 440.

Ledenbijeekomsten

Na overleg met directeur Jan Hilbers heeft ons bestuur in 2024 besloten voortaan niet te veel kleine evenementen te organiseren, maar ons te richten op één groter evenement. In 2025 was dat 'Hoe overleef ik als schrijver?'; een middag met als thema: Hoe kun je een plek veroveren in het literaire landschap en intussen de boodschappen blijven betalen? En hoe zorg je ervoor dat je er als schrijver niet alleen voor staat?

Ook zijn we eind 2025 begonnen met het organiseren van een evenement over de verfilming van fictie. Van boek

naar bios zal op 10 april 2026 in de Balie plaatsvinden.

Er is een samenwerking op gang gekomen tussen de Auteursbond en Waag Futurelab voor een programma over AI, dat eveneens in 2026 zal plaatsvinden.

Verder was er natuurlijk de zomerborrel.

Ledenwerving en -binding

We proberen leden te werven door aantrekkelijke evenementen te organiseren. Ook proberen we aan onze achterban te tonen waar we mee bezig zijn. We doen dit door zichtbaar te zijn in de media, door het schrijven opiniestukken. Ook waren er radio- en tv-optredens over AI, bijvoorbeeld bij omroep Zwart, Met Mandy! en bij de NPO, Nieuwsuur.

Commissies en dergelijke

Dewi de Nijs Bik en Gustaaf Peek zaten in de werkgroep Diversiteit & Inclusie van de Auteursbond. Anja Sicking maakt deel uit van de AI-werkgroep.

Belangenbehartiging

Anja was als voorzitter meerdere keren aanwezig bij een overleg met GAU, dit in verband met de mogelijke aanpassing van het modelcontract vanwege de digitalisering van de literatuur (e- en luisterboeken) en de boekenroof door BigTech.

Afgevaardigden van onze sectie waren op 19 november 2025 met Manon Uphoff, Christine Otten en Marijke Schermer bij het Letterenfonds om te praten over de aangepaste regelingen rondom projectsubsidies en ontwikkelbeurzen. Een verslag van de bevindingen staat op de website van de [Auteursbond](#).

Afgevaardigden van onze sectie spraken met de Schrijverscentrale over het onderwerp wie er in aanmerking komen voor

2. Jaaroverzicht secties

optredens (en waarom) en met de CPNB, om dat contact te herstellen. Ondanks verschillen zagen we ook aangrijpingspunten voor gedeelde doelen.

Externe vertegenwoordiging

Rinske zat in de sollicitatiecommissie van de adviesraad van het Letterenfonds. Emy en Anja nomineerden een kandidaat voor de Nobelprijs voor Literatuur 2026.

Anja maakt deel uit van de werkgroep AI Create, een samenwerkingsverband van meerdere bestuursleden uit de culturele sector.

Internationaal

Er was een afgevaardigde naar een bijeenkomst met de Vlaamse Auteursvereniging (VAV).

2.5 Misdaadauteurs

Samenstelling sectiebestuur

- Ilse Ruijters
- Edwin Zonneveld
- Machteld Smid
- Griselda Molemans
- Marja West (voorzitter)

Leden

We streven om het aantal leden van de sectie te laten groeien. Daarom is er binnen het bestuur gesproken over werving. Bestuurslid Edwin Zonneveld zou dit op zich nemen, maar hij heeft in het najaar van 2025 te kennen gegeven af te willen treden.

Aantal leden sectie Misdaadauteurs: 111.

Activiteiten

Het jaarlijkse Mystery Dinner, bedoeld om de onderlinge band tussen auteurs sterker te maken, werd op 18 januari gehouden in De Observant in Amersfoort. 39 leden waren daarbij aanwezig.

We hebben Stichting Gouden Strop verzocht de statutaire bepaling te schrappen waarin staat dat de sectie nieuwe bestuursleden voordraagt. Dit is in de praktijk een dode letter. Bij het opstellen van dit verslag was dit nog niet notarieel geregeld.

We hebben een bezoek gebracht aan het Nederlands Forensisch Instituut (NFI), de Penitentiaire Inrichting Lelystad en Scent Imprint for Dogs in Ens - een organisatie die honden opleidt die in binnen- en buitenland worden ingezet voor het opsporen van drugs en stropers.

Evenementen

Het bestuur van de sectie heeft besloten om actief te gaan onderzoeken of het mogelijk is een 'plotweek' te organiseren

2. Jaaroverzicht secties

waarin auteurs in een safe space met elkaar te praten over hun plot in ontwikkeling en ideeën kunnen worden uitgewisseld.

Sociale media/nieuwsbrief

We willen graag dat de sectie Misdaadauteurs een stevig netwerk wordt waar iedereen elkaar kan vinden en expertise gedeeld kan worden. Daarin zijn we gedeeltelijk geslaagd. Zo heeft Storytel er na overleg met de sectie voor gezorgd dat thrillers van Nederlandse bodem beter vindbaar zijn in hun app.

Onze missie gaat in 2026 verder, onder meer door de lancering van een eigen Instagramkanaal @misdaadauteurs (inmiddels twee maanden de lucht in en al 768 volgers) en een pitchmiddag met tv- en filmproducenten.

Belangrijk is en blijft het merk Nederlandse thriller te promoten. Alle auteurs blijven we vragen om in hun uitingen op de sociale media de hashtag #nederlandsethriller te gebruiken. Het is niet bekend of er verband is met die activiteiten en de stijging van de verkoop in ons genre. Zo was het bestverkochte boek van 2025 wederom een thriller en waren Nederlandse thrillerauteurs alom vertegenwoordigd in de top 20 van de CPNB Top 100. Ook het zomerboekenweekgeschenk is twee jaar achter elkaar geschreven door een thrillerauteur (Suzanne Vermeer, 2024 en sectielid Anya Niewierra, 2025).

2.6 Netwerk Scenarioschrijvers

Samenstelling sectiebestuur

- Jacqueline Rogers (voorzitter)
 - Tijs van Marle (vice-voorzitter)
 - Bert Bouma
 - Rachel Sophie Verouden
 - Alinda van Dijk
 - Brian De Vore
- Aliefka Bijlsma en Lineke van den Boezem zijn per 31 december 2025 teruggetreden als bestuurslid.

Aantal bestuursvergaderingen in 2025: 5

Leden

Individuele advisering: het bestuur van het Netwerk beantwoordt met regelmaat uiteenlopende vragen van leden en niet-leden

Ledenbijeenkomsten: zie activiteiten
Ledenwerving en -binding: zie activiteiten en verder social media (Instagram, Facebook en LinkedIn)

Aantal leden sectie Netwerk Scenarioschrijvers: 609.

Belangenbehartiging

Vertegenwoordigers van de sectie hadden overleg met overheden, fondsen en beleidsmakers zoals het Filmfonds, NPO, het NFF, het ministerie van OCW, Platform Makers en PlatformACCT/fairPACCT.

De samenwerking tussen het Netwerk Scenarioschrijvers en de Dutch Directors Guild loopt op rolletjes. Sinds september 2025 wordt de rol van secretaris van de Dutch Screenwriters and Directors vervuld door Suzanne van Kordelaar. Via de DS&D, mogelijk gemaakt door Lira Fonds en VEVAM Fonds, lukt het beide beroepsorganisaties om nog meer invloed uit te oefenen op de vele dossiers die er lopen en ook zelf issues te agenderen. Want de

2. Jaaroverzicht secties

positie van schrijvers en regisseurs is nog altijd wankel. En al helemaal met de op handen zijnde bezuinigingen bij de NPO, de (schijnbare?) krimp in uitgaven bij de streamers en natuurlijk AI.

We hebben actiegevoerd in het kader van de bezuinigingen rondom de NPO. Naast dat we naar Den Haag zijn afgereisd om het mediadebat bij te wonen, hebben we een opinieartikel geschreven in de online editie van de Volkskrant, ondertekend door prominente makers. Ook hebben we een *position paper* verspreid onder onze leden, met daarin onze standpunten helder verwoord. Verder zijn we bezig om de wettelijke transparantieplichting die, zo blijkt uit onderzoek onder leden, niet of nauwelijks wordt nageleefd door producenten, beter op ieders netvlies te krijgen. We hebben recht om te weten wat er met ons werk wordt verdiend, ook als er niets wordt verdiend.

Aan de maatwerkoplossing vanuit de Ketentafel AV met betrekking tot scenarioschrijvers (die niet uit de voeten kunnen met uurtarieven) wordt nog steeds gewerkt.

Vanuit Platform Makers, de 18 beroeps- en belangenorganisaties van auteurs en uitvoerende kunstenaars, de volgende highlights: het aannemen van de Wet Versterking Auteurscontractenrecht, het beklinken van de deal rond vergoedingen voor makers voor de exploitatie van hun werken via Video On Demand en de lobby met betrekking tot Artificial Intelligence. In 2026 kijken we uit naar de definitieve ondertekening van de VOD-deal, willen we onze zichtbaarheid als makers bij het ministerie van OCW versterken en blijven we samen optrekken met onze diverse partners waaronder Creatieve Coalitie en de beroepsverenigingen binnen de AV-sector.

Activiteiten

12 mei 2025: Kijken met Schrijvers / Kim van Kooten in het Ketelhuis, Amsterdam

26 september 2025: Workshop / Masterclass met Lisa Ambjörn in het Van Deysselhuis, Amsterdam

27 september 2025: Dag van het Scenario tijdens het NFF in Utrecht

9 december 2025: Uitreiking Kees Holierhoek Scenario prijs in Felix Meritis, Amsterdam

17 december 2025: Pubquiz in Café Troost, Amsterdam

In 2025 waren we partner van de dag die Stichting Vrouwen in Beeld organiseerde om een aantal door de UU uitgevoerde onderzoeken te presenteren. Het onderzoek waar wij aan zijn verbonden is getiteld 'Gewoon een Nederlandse Vrouw' en gaat over de representatie van vrouwen in Nederlandse series tussen 2019 en 2023.

PR en communicatie

Communicatie met leden vindt plaats via social media en via het maandelijks online magazine Plot.

Internationaal

Het Netwerk is lid van de FSE, Federation of Screenwriters Europe, die zich voornamelijk bezighoudt met de auteursrechtelijke positie van makers en AI.

Overige zaken

Winnaars van de Zilveren Krulstaart

2025 Beste scenario tv-serie: Eva Crutzen - *Bodem*

Beste scenario speelfilm: Marijn de Wit / Jelle de Jonge - *De Terugreis*

Beste scenario korte film: Nina Gantz e.a. - *Wander to Wonder*

Gouden Pen, voor best bezochte film in 2024: Cyriel Guds - *Loverboy: Emoties Uit*
De Kees Holierhoek Scenario Prijs waaraan een geldbedrag van 25.000 euro is gekoppeld, ging in 2025 naar Willem Bosch voor de scripts van de serie *Fen van ons*.

2. Jaaroverzicht secties

2.7 Ondertitelaars

Samenstelling sectiebestuur

- Peter Bosma
 - Marielle Steinpatz
 - Ella Verkuijten
 - Esther Daams (voorzitter)
- Aantal bestuursvergaderingen: 4

Leden

Er is in 2025 1 ledenvergadering gehouden.
Aantal leden sectie Ondertitelaars: 97

Belangenbehartiging en internationaal

In 2025 zijn we in actie gekomen toen het Deense bedrijf Blu Digital z'n ondertitelaars niet meer uitbetaalde. Er is uiteindelijk een gezamenlijke aanvraag gedaan bij de Stichting Rechtshulp Auteurs. Vlak voordat die aanvraag behandeld ging worden, kwam Blu Digital over de brug met de uitstaande bedragen.

We zijn bij de besprekingen over de VOD-regeling betrokken geraakt dankzij S1S, dat de ondertitelaars probeerde uit te sluiten van vergoedingen, en hebben daar een aantal bijeenkomsten voor bijgewoond met Lira en andere betrokken partijen. We hebben de AVTE hier ook in betrokken. De AVTE heeft daarop een brief geschreven waarin S1S terecht werd gewezen.

Ella Verkuijten is namens ons bij de AVTE-bijeenkomst in Lissabon geweest, waar het ging over de vraag of er auteursrecht rust op MTPE. Daar zijn de meningen over verdeeld in de verschillende landen. Er is wel een Noorse klachtenwebsite gekomen en alle landen mogen gebruikmaken van het framework achter deze website.

Marielle Steinpatz is naar het IBC geweest in de Rai waar ze heeft gekeken naar de ontwikkelingen op AI-gebied. Daar hoorde ze dat Iyuno veel klanten is kwijtgeraakt sinds het bedrijf voor een groot deel is

overgegaan op machinevertalingen.

In de strijd tegen de opmars van AI hebben we geprobeerd contact te leggen met de Stichting Lezen en Schrijven, maar zonder resultaat.

Marielle is met een aantal leden van AVTE twee keer langs geweest bij Netflix om te praten over hun richtlijnen en tarieven. Er was vanuit Netflix interesse voor een mogelijke klachtenwebsite.

Ella is aangewezen als contactpersoon voor de net opgerichte vereniging van Belgische ondertitelaars.

Esther en Peter zijn geïnterviewd over de ontwikkelingen op AI-gebied door resp. Lira Nieuws, Nu.nl en Trouw.

Activiteiten voor de leden

Er is door Peter van der Bunder van de Kunstenbond een workshop gehouden over schijnzelfstandigheid. Er is een kerstborrel gehouden.

2.8 Theaterauteurs

Samenstelling sectiebestuur

- Marije Gubbels
- Wessel de Vries
- Janneke Jansen
- Frank Siera (voorzitter)

Maaïke Bergstra nam afscheid. Zij gaf het stokje van het voorzitterschap door aan Frank. Marije trad in het begin van het jaar toe tot het bestuur en in het najaar mochten we Wessel verwelkomen. Janneke heeft in het algemeen de rol van secretaris en Frank nam dit jaar nog de penningmeesterstaken waar, maar zal die begin 2026 overdragen aan Wessel.

We zijn als bestuur blij dat we een kleine uitbreiding hebben gehad ten opzichte van 2024, maar zijn momenteel nog steeds op zoek naar extra leden.

Het bestuur is in 2025 vijf keer samengekomen.

Leden

Net als afgelopen jaren kunnen we melden dat het ledental van onze sectie gestaag stijgt. Als bestuur zijn we doorlopend bezig met het aantrekken van nieuwe leden, met name de jonge generatie. We zijn dan ook regelmatig in contact met studieleiders van schrijf- en theateropleidingen. We zijn voornemens dit jaar langs te gaan bij verschillende opleidingen om onszelf zichtbaar te maken, vragen te beantwoorden en te vertellen over het belang van de Auteursbond. Studenten van onder andere de HKU, Schrijversvakschool, Creative Writing ArtEZ, AHK en Toneelacademie Maastricht worden uitgenodigd voor onze activiteiten of op de hoogte gebracht van ons bestaan en onze rol. Daarnaast onderhouden we contact met onze leden via de (onregelmatige) nieuwsbrief, Instagram en onze bijeenkomsten.

Aantal leden sectie theaterauteurs: 237

Belangenbehartiging

Begin 2025 zijn we een mentortraject begonnen om leden die behoefte hebben aan advies, coaching of een sparringpartner in die behoefte te voorzien. Dit initiatief was een idee van Sophie Kassies vanuit Stichting Lira en is in 2024 in samenwerking met de sectie Theaterauteurs van de Auteursbond ontwikkeld. Er zijn zeven ervaren mentoren bereid gevonden uit de culturele sector (veelal (voormalig) directeuren en zakelijk leider om pro bono te fungeren als adviseur of vraagbaak voor Auteursbondleden. Dit nieuwe initiatief wordt gebruikt door de leden: er zijn inmiddels vijf leden gekoppeld aan 'oude rotten in het vak'.

In augustus ontstond er op Theaterkrant.nl, naar aanleiding van een artikel van theatermaker Naomi Velissariou, een discussie over wanneer een toneeltekst in aanmerking komt voor de Toneelschrijfprijs. Een tekst die voor muziektheater is geschreven is uitgesloten, maar de vraag is wanneer een tekst een muziektheatertekst is en of er niet al eerder muziektheaterteksten de prijs hebben gewonnen. Anja Krans van Fonds Podiumkunsten was geïnteresseerd hoe wij als Auteursbond hierover dachten en na overleg hebben we onze eigen overwegingen gedeeld, vooral ter bevordering van het breed toegankelijk maken voor verschillende inzendingen en de kwaliteit als toneeltekst over te laten ter beoordeling aan de jury.

Activiteiten

Op donderdag 3 juli organiseerden we samen met het Toneelschrijfhuis in Theater Bellevue een kleine zomerborrel, inclusief gesprek over feedback. Dit evenement organiseerden we doelbewust met een andere organisatie om meerdere

2. Jaaroverzicht secties

redenen: we deelden de werkdruk, we vergrootten ons netwerk, we drukten de kosten en we zaten elkaar zo in onze activiteiten niet in de weg wat betreft thematiek of publieksbereik. De aanloop was iets minder dan verwacht, maar door de intimiteit van de bijeenkomst werd het feedbackgesprek enkel inhoudelijker. Bij de borrel werd achteraf volop genetwerkt. De samenwerking met het Toneelschrijfhuis smaakt naar meer.

Ons volgende evenement organiseerden we naar aanleiding van twee nieuwsitems over (toneel-)schrijvers: de ophef rondom het toneelstuk *Sonja* van Toneelgroep Maastricht over Sonja Barend - waar zij formeel afstand van nam - en de gedragscode in de filmwereld na de ophef over de serie *Een van ons* die geïnspireerd was op de moord op Marianne Vaatstra. Wij vroegen ons af welke rol de waarheid speelt als je je door een waargebeurd verhaal laat inspireren en organiseerden het evenement #truestory in de Tolhuistuin op 16 november. We combineerden dit met de tweejaarlijkse Boyerlezing: een lezing van een toneelschrijver in nagedachtenis van Marian Boyer, ter inspiratie van andere schrijvers. Vlaamse toneelschrijver Stijn Devillé, die vaak schrijft vanuit waargebeurde verhalen en met *Hitler Is Dood* de Toneelschrijfprijs won, trapte de middag af met de Boyerlezing. Daarna volgde een panelgesprek met Stijn, Annet Bremen (die de eerste versie van *Sonja* schreef) en Kees Roorda (die een toneelstuk schreef geïnspireerd door het verhaal van Marianne Vaatstra), geleid door Mariëlle van Sauers. Als toetje konden schrijvers een boek meenemen, onder andere gesponsord door Fonds Podiumkunsten, om schrijvers met internationale (Franse) ambities wegwijs te maken. Na afloop vond er een borrel plaats. Van de bijeenkomst is een verslag gemaakt voor de site en de lezing van

Stijn is zowel op Theaterkrant.nl als de Auteursbondsite na te lezen.

Naar aanleiding van die bijeenkomst is in samenspraak met Ditte Pelgrom van De Nieuwe Toneelbibliotheek het idee ontstaan om ter ere van boekje #1000 van DNTB een bundeling van alle Boyerlezingen te publiceren. Marian Boyer was één van de oprichters van DNTB. Dat boekje zal waarschijnlijk in 2026 gepubliceerd worden en de Sectie Theaterauteurs helpt mee bij deze publicatie.

PR en communicatie

Zoals vermeld onderhouden we contact met de leden via nieuwsbrieven, social media en live op onze bijeenkomsten. Daarnaast is de site theaterauteurs.nl sinds 2024 actief, waar leden een profiel kunnen aanmaken om vindbaar te zijn voor mogelijk geïnteresseerde theatermakers en gezelschappen. Zo nu en dan krijgen we (zelf of via anderen) bericht dat schrijvers daadwerkelijk worden benaderd, dus zo blijkt dat de site gevonden wordt door geïnteresseerden. Daarnaast hebben we veelvuldig gecommuniceerd over het modelcontract, dat eind 2024 is vernieuwd, in combinatie met de geïndexeerde gangbare tarieven. Van deze twee updates plukken onze leden momenteel de vruchten in het werkveld.

2.9 Vertalers

Samenstelling sectiebestuur

- Adiëlle Westercappel
- Annet van der Heijden
- Hans Kloos
- Karina van Santen
- Lammie Post-Oostenbrink
- Maarten van der Werf (voorzitter)
- Mattho Mandersloot
- Sarah Hewitt

Er zijn vier vergaderingen gehouden, waarvan een gezamenlijk met Peter Bosma van de sectie Ondertitelaars.

Bestuurswisselingen en taken

Anne Marie Koper heeft op 29 november 2024 afscheid genomen van het bestuur. Maarten van der Werf is sinds 6 februari 2025 voorzitter.

Karina van Santen en Annet van der Heijden verdelen de secretariële taken, bijgestaan door de andere bestuursleden.

Vanaf februari zijn we op zoek gegaan naar nieuwe bestuursleden. In de loop van 2025 zijn er tot onze vreugde twee toegetreden: in juni Hans Kloos, die tevens toetrad tot de Commissie naamsvermelding (samen met Charlotte Pothuizen, geen bestuurslid). In december trad Sarah Hewitt toe. Mattho Mandersloot zorgt voor communicatie via de Nieuwsbrief en organiseert de workshops.

Lammie Post was gedurende 2025 CEATL-afgevaardigde. Zij zal die taak blijven uitoefenen en het CEATL-tijdschrift Counterpoint nieuw leven blijven inblazen, en ook festivals organiseren. Per januari 2026 wil ze echter uit het bestuur.

Adiëlle Westercappel is o.m. belast met de organisatie van de Vertaalslag 'on tour', waar nodig bijgestaan door andere bestuursleden.

Aan het eind van het jaar kwam aan de orde dat het contact met het hoofdbestuur niet erg intensief is. Daarom willen we de contactpersoon in het bestuur actief uitnodigen voor onze bestuurs- en ledenvergaderingen. In dezelfde geest is gevraagd of iemand van de Ondertitelaars onze vergadering wilde bijwonen. De secties zitten dicht bij elkaar, en dat geeft mogelijkheden voor samenwerking.

Leden, individuele advisering

Leden kunnen bij ons terecht, ofwel direct of via onze Groups.io-lijst SectieVertalers. Aantal leden sectie Vertalers: 472

Ledenbijeenkomsten en workshops

12 juni vond onze ledenvergadering en zomerborrel met pubquiz plaats in Utrecht bij Café Joost. Dat was een groot succes. Dat was prettig na jaren van slechte opkomsten bij onze evenementen. Daarom wordt de volgende ALV gepland op 7 mei 2026, wederom bij Café Joost in Utrecht, en ook weer inclusief pubquiz of een andere activiteit.

We hebben bij het evenement speciaal opgelet om nieuwe leden en mensen die nog nooit eerder geweest zijn te verwelkomen.

Op 28 juni is de Vertaalslag 'on tour' gehouden in samenwerking met Noordwoord/Dichters in de Prinsentuin in Groningen, waarbij o.a. verschillende vertalers van poëzie voordroegen uit door hen gemaakte vertalingen. Het was een succes, en er is gesproken over de mogelijkheden voor volgend jaar. (Update: de Vertaaldagen en Dichters in de Prinsentuin blijken in 2026 in hetzelfde weekend te zijn gepland. Daarom is besloten ons er dit jaar niet bij aan te sluiten. Zowel Noordwoord als wij zoeken een alternatief. Mogelijk is er in 2026 geen Vertaalslag, maar willen we ons indien mogelijk in 2027 aansluiten bij het Grote Gebeuren in februari.)

2. Jaaroverzicht secties

In de communicatie over borrels en evenementen van de Bond gaat het vaak over 'auteurs'. Vertalers denken dan gauw dat het dan niet voor hen bestemd is. We hebben het bureau erop gewezen daar rekening mee te houden, maar we roepen onze leden ook op niet te verlegen of bescheiden te zijn: we zijn lid van dezelfde Auteursbond, en ook jij bent auteur! We organiseren 3 à 4 workshops per jaar. Op 27 mei vond een online-workshop Auteursrecht plaats. Op 4 november een workshop Persklaarmaken met Rosa Schocht, en op 2 december een workshop over vertaalresidenties met Bojana Panevska.

Ledenwerving en -binding, communicatie

Karina en Annet hebben geprobeerd te achterhalen waarom onze ledenbijeenkomsten zo slecht worden bezocht. Daaruit zijn een aantal ideeën voortgekomen: vergadering niet altijd op dezelfde plaats houden, niet alleen online, en evenementen combineren met een borrel en bijvoorbeeld een pubquiz. Dat laatste was tijdens de ledenbijeenkomst in Utrecht in ieder geval een succes.

Daarnaast hebben we natuurlijk de nieuwsbrief. De nieuwsbrief wordt telkens verstuurd op een geschikt moment. In het kader van samenwerking is besloten ook bij de Sectie Ondertitelaars na te vragen of er relevant nieuws is van hun kant, zodat de nieuwsbrief ook voor ondertitelaars interessant wordt.

Belangenbehartiging

Het overleg over voorwaarden voor buitenlandse werken komt lastig van de grond. Er is begin 2025 een eerste overleg geweest, maar dat leidde niet onmiddellijk tot groot enthousiasme bij de andere partij. Toch waren er ook wel een aantal

aanknopingspunten. Gedacht wordt aan een soort best-practices-document. Ook zijn er een aantal ontwikkelingen die voortgang in de weg zitten, onder andere met betrekking tot AI. We zijn voornemens het overleg in 2026 voort te zetten. Ondertussen roepen we onze leden op te blijven onderhandelen.

Met name rond de royalty-afrekeningen medio 2025 heeft Maarten de sectieleden weer opgeroepen tot het checken of de afrekeningen helder zijn en zo nee, of als je ze niet krijgt, je uitgever te wijzen op zijn verplichting om jou heldere gegevens over de exploitatie aan te leveren.

Eind 2025 is er opnieuw overeenstemming bereikt over indexatie van het literair tarief. Dat is per 1 januari 2026 8,02 cent per woord voor proza en €2,92 per dichtregel (met een minimum van €51,41 per gedicht).

Contacten andere secties

Maarten maakt deel uit van de Werkgroep AI van de Auteursbond. Daar is veel gebeurd het afgelopen jaar. De Auteursbond heeft zich krachtig geprofileerd met betrekking tot het onderwerp, en we staan nu echt op de kaart in polderend Nederland.

Er zijn online bijeenkomsten gehouden door de Bond om het AI-standpunt te formuleren over auteursrecht, bestaanszekerheid en uitholling van de sector. Er is geïnventariseerd welke auteurs en vertalers hun werk terugvonden in de LibGen-database die is gebruikt om AI te trainen. Het initiatief tot een rechtszaak in samenwerking met LIRA tegen Meta werd in de loop van '25 genomen. (De sommatiebrief is in februari 2026 gestuurd.)

Op 17 oktober was een aantal (bestuurs) leden aanwezig bij de aftrap van de actie *AI=Jatwerk* van de Auteursbond.

Er is overleg tussen de Ondertitelaars

2. Jaaroverzicht secties

en de Vertalers over wat we voor elkaar kunnen betekenen. De conclusie is dat er wel overlap is en dat we zeker moeten samenwerken, maar dat we ook moeten zorgen dat beide partijen een eigen identiteit behouden en hun belangenbehartiging waarborgen. Besloten is dat we voor onze nieuwsbrief ook navraag zullen doen naar relevante nieuwsitems van de Ondertitelaars en dat we regelmatig een afgevaardigde naar elkaars bestuursvergaderingen sturen.

Maarten bezocht de eindejaarsborrel van de Sectie Ondertitelaars.

Externe relaties en internationaal

CEATL (Lammie): vooral AI is een brandend onderwerp, waar het hoofdbestuur van CEATL alle zeilen bijzet om te lobbyen bij de Europese Unie wat betreft de nieuwe regels die de EU wil opstellen. CEATL is onder andere lid van een klankbord, waar veel andere Europese organisaties van/voor makers ook deel van uitmaken. Verder trekt CEATL op met EWC en zijn er in 2025 diverse verklaringen uitgegaan omtrent AI/post-editing. Alle verklaringen zijn te vinden op de website.

Begin 2026 wordt er een AI-enquête rondgestuurd naar alle vertalersorganisaties, om een eerste indicatie te krijgen in hoeverre Europese vertalers te maken krijgen met AI en post-editing. Dit onderzoek zal dienen als nullijn voor toekomstige enquêtes over AI, zodat CEATL nauwkeurig de ontwikkelingen kan bijhouden. Verder is er een handleiding voor beginnende vertalers gepresenteerd die via de website van CEATL kan worden geraadpleegd.

Er is overlegd met het Letterenfonds, o.a. over de nieuwe regels voor beurzen.

Maarten was aanwezig bij de symposiumdag van het Expertisecentrum Literair Vertalen. Maarten en Annet gingen naar het werkcongres van de Vlaamse

Auteursvereniging in Antwerpen.

Maarten was aanwezig bij de jaarvergadering van de Vereniging Literair Vertalers. Ook zijn de relaties aangehaald met Redactief, de vereniging voor correctoren en persklaarmakers.

Het onderzoek van KVB Boekwerk over de inkomenspositie van vertalers waar we ons vorig jaar mee hebben bemoeid, is medio 2025 gepubliceerd.

Hans merkte tijdens een bijeenkomst van het Cultuurfonds dat het fonds een groot hart heeft voor vertalen en dat het een mooie ruimte en veel geld beschikbaar heeft om dingen te organiseren. Er is nu contact.

3. Activiteitenoverzicht 2025

Datum	Sectie	Type activiteit	Titel	Lokatie
11 jan	JBS	sectieactiviteit	Ledenvergadering en nieuwjaarsborrel	Grand Cafe- Restaurant 1e Klas
14 jan	NS	borrel	Sectorbrede Nieuwjaarsborrel	Eye
18 jan	MA	sectiebijeenkomst	Mystery Dinner	Observant, Amersfoort
22 jan	TA	mini symposium/workshop	De schrijver in de repetitiezaal	Podium Mozaïek
27 jan	EA	sectiebijeenkomst	Voorlichting Contract	online
08 feb	AB	borrel	Lira/AB Nieuwjaarsborrel	IDFA Paviljoen
18+20 mrt	OT en VT	voorlichtingsbijeenkomst	Over AI	online
24 maart	JNF	workshop	Hoe onderzoek ik #MeToo zaken?	Dufaycafé
27 maart	MA	rondleiding	Bezoek aan penitentiaire inrichting	P.I. Lelystad
2 april	EA	symposium	Dag van Educatieve Auteur	OBA
09 april	AB	ledenactiviteit	Belastingavond	Van DeysseLhuis
10 april	AP	prijzuitreiking	dr. Elly Jaffé Prijs aan Kiki Coumans	ITA
11 april	MA	rondleiding	Bezoek NL Forensisch Instituut	Den Haag
12 april	JBS	sectiebijeenkomst	Ledenbijeenkomst	online
24 april	OT	sectiebijeenkomst	Ledenbijeenkomst	Van DeysseLhuis
28 april	AB	bijeenkomst	Externe vertegenwoordigers	Van DeysseLhuis
12 mei	NS	ledenavond ism DDG	Kijken met Kim van Kooten	het Ketelhuis
16 mei	AB	symposium	Hoe overleef ik als schrijver	Pakhuis de Zwijger
22 mei	MA	symposium ism NBD Biblion	Avond van het spannende boek	Bibliotheek aan de Neude, Utrecht
27 mei	VT	workshop	Auteursrecht voor vertalers	online
12 juni	VT	sectiebijeenkomst	Vergadering en Pubquiz	Café Joost, Utrecht
19 juni	AB	Algemene ledenvergadering		De Balie
28 juni	JBS	ledenbijeenkomst	Zomerborrel	De Bierkantine, Utrecht
28 juni	VT/ AOT	openlucht voordrachten en interviews met vertalers	Vertaalslag in de Prinsentuin	Dichters in de Prinsentuin Groningen
3 juli	TA	sectieactiviteit ism Toneelschrijfhuis	Zomerborrel	Theater Bellevue
28-31 juli	JNF	sectieactiviteit	Summerschool	Muntpunt, Brussel
29 aug	NS	sectieactiviteit	Zomerborrel	Van DeysseLhuis
6 sept	JBS	ledenvergadering en inspiratiesessie	Games in boekvorm	Van DeysseLhuis
11 sept	AB	ledenactiviteit	Zomerborrel	Van DeysseLhuis

3. Activiteitenoverzicht 2025

Datum	Sectie	Type activiteit	Titel	Lokatie
26 sept	NS	ledenactiviteit	Workshop met Lisa Ambjörn	Van Deyssehuis
27 sept	NS	ledenactiviteit	Dag van het Scenario	Filmfestival Utrecht
15 okt	MA	ledenactiviteit	Rondleiding Speurhondenschool	Elst
20 okt	JNF	ledenactiviteit	Interview Janice Deul	Van Deyssehuis
28 okt	NS	ledenactiviteit ism DDG	Kijken met Bobbie Boermans	Het Ketelhuis
4 nov	VT	ledenactiviteit	Workshop ken je persklaarmaker	online
8 nov	JBS	ledenactiviteit	Middag Jeu de Boules	Jeu de Boules-bar Utrecht
13 nov	V/ AOT	lezing Grâce Ndjako ism Het Cultuurfonds	Consciëntieus vertalen als voorwaarde voor dekolonisatie	De Nieuwe Liefde
16 nov	TA	workshop en Boyerlezing door Stijn Devillé	#truestory: schrijven vanuit waargebeurde verhalen	Tolhuistuin
19 nov	EA	online vragenuur	Over het nieuwe modelcontract voor Educatief Auteurs	online
20 nov	AP	uitreiking stipendia	Charlotte Köhler-Poëzie en Thérèse Cornips	Splendor
1 dec	AB	ledenactiviteit	workshop Inclusief schrijven en gastles LHBTQ+	De Nieuwe KHL
2 dec	VT	workshop	De ideale residentie: hoe vind je een plek die past bij jouw vertaalwerk?	online
9 dec	NS	uitreiking	Kees Holierhoek Scenario Prijs 2026	Felix Meritis
17 dec	OT	ledenactiviteit	Kerstborrel	Van Deyssehuis
17 dec	NS	ledenactiviteit	Trivia Night Film-pubquiz	Café Troost
18 dec	AB	bestuurders	Kerstborrel	Dufaycafé

Afkortingen

AB = Auteursbond

AP = Auteursprijzen

EA = educatieve auteurs

JBS = jeugdboekenschrijvers

J/NF = journalistiek/non-fictie

LK = letterkundigen

MS = misdaadauteurs

NS = netwerk scenarioschrijvers

OT = ondertitelaars

TA = theaterauteurs

VT = vertalers

4. Externe vertegenwoordigers

De Auteursbond is qualitate qua vertegenwoordigd in 18 andere verenigingen, stichtingen en overlegorganen, zoals de Stichting Leenrecht, Reprorecht, Thuis kopie en Lira, Platform Makers, de Federatie Auteursrechtbelangen en de KVB-Adviesraad voor het Boekenvak. Leden van de bond nemen deze vertegenwoordigende posities in en worden geschoold via het programma van VOI©E en de Federatie Auteursrechtbelangen. De Auteursbond draagt eveneens financieel bij aan deze organisaties.

4.1 Stichting Leenrecht – sectie geschriften

Stichting Leenrecht kent een Algemeen Bestuur, dat wordt ondersteund door vijf secties.

- de sectie Geschriften
- de sectie Audio
- de sectie Video
- de sectie Visuele werken
- de sectie Multimedia

Voor de samenstelling van het Algemeen Bestuur en de vijf secties: zie de website van [Leenrecht](#).

De Sectieraad is paritair samengesteld met uitgevers en makers en kan maximaal bestaan uit tien leden, waarvan vijf leden worden benoemd door de uitgeversorganisaties (sub-sectie uitgevers) en vijf leden door de makersorganisaties, te weten drie leden van de schrijvende makers (sub-sectie schrijvende auteurs) en twee leden van de visuele makers (sub-sectie visuele auteurs). In het bestuur van de Sectie Geschriften van de St. Leenrecht zitten in 2025 Milouska Meulens (tot mei 2025), Aby Hartog (vanaf september 2025) en Annemarie van Toorn namens de Auteursbond, en Hanneke Verschuur namens Lira.

De sectie vergaderde in 2025 vier keer: in januari, mei, september en november. In januari werd Hanneke Verschuur vanuit de sectie wederom afgevaardigd naar het Algemeen Bestuur.

Governance

Op verzoek van het College van Toezicht is bepaald dat niet alleen het bestuur zelf de verdeling van bestuurszetels evalueert: mocht de sectie het niet eens zijn met de conclusie van het bestuur, dan kan zij verzoeken om een onafhankelijk onderzoek. Per 1 april 2025 zijn de statuten door

4. Externe vertegenwoordigers

de notaris goedgekeurd en het nieuwe bestuur is aangetreden, inclusief de nieuwe penningmeester.

dBos

Tussen OCW en St. Leenrecht werd op 20 november 2023 een vergoedingsregeling getroffen voor uitleningen van boeken op schoolbibliotheken, voor de periode 2023-2025. Op 21 juli 2025 werd deze afspraak met een jaar verlengd. De Staat draagt bij aan de vergoedingsregeling.

Financiën

- Beschikbaar over 2025 voor Leenrecht Geschriften: € 8.202.122,72
- Uitkering aan Lira: € 4.518.107,31, plus voor periodieken € 81.857,18
- Uitkering dBos-gelden voor auteurs: € 1.006.030,40
- De inkomsten uit luisterboeken op fysieke dragers zijn minimaal.

Onderzoek verhouding tekst-beeld

Op verzoek van de Sectie Geschriften is in 2024 een onderzoek gestart naar de uitgeleende boeken en e-books. In dit kader werd een begeleidingscommissie ingesteld. Het doel van het onderzoek is inzicht verkrijgen in de verhouding tekst-beeld bij uitgeleende boeken (inclusief dBos) en e-books. In oktober 2025 presenteerde onderzoeksbureau Verian de onderzoeksresultaten. Verian komt uit op een verhouding van 82% tekst - 17% beeld.

De discussie over onderzoeksopzet, mogelijke foutmarges en inrichting over effectieve verdeling is gaande. Stichting Leenrecht heeft Lira en Pictoright gevraagd om met elkaar in gesprek te gaan met als doel uit de verdeling tekst/beeld te komen. *Annemarie van Toorn & Aby Hartog*

4.2 Stichting Reprorecht

In het Toezichthoudend Bestuur hadden zitting Florence Tonk, Frank Huysmans en Annemiek Verhoef

Wetgeving en governance

Het bestuur van Stichting Reprorecht heeft in 2025 net als in 2024 tijdens haar kwartaalvergaderingen veel aandacht besteed aan een nieuwe organisatiestructuur en de bijbehorende statuten. Het grote, log bevonden, Toezichthoudend Bestuur is opgesplitst in twee bestuurlijke organen: de Vergadering van Rechthebbenden (VvR) en een veel kleiner Statutair Bestuur. De VvR zal gaan bestaan uit 16 leden waarvan 8 leden namens tekst- en beeldmakers en 8 leden namens de uitgevers.

De voordracht voor nieuwe VvR-makers leden wijzigt bij invoering van de nieuwe bestuursstructuur: alle makersorganisaties doen gezamenlijk een voordracht, waarbij wel wordt bekeken of sprake is van een tekst- of een beeldvertegenwoordigers-vacature.

De Auteursbond heeft in overleg met de makersorganisaties twee vertegenwoordigers voorgedragen voor de nieuwe VvR. Gezien hun ervaring met bestuurswerk voor Stichting Reprorecht zijn dit Frank Huysmans en Florence Tonk. Annemiek Verhoef, die sinds 2025 Ruud Alers (vanwege ziekte) verving, is voorgedragen door Lira.

De statutenwijziging heeft begin 2026 zijn beslag gekregen. De VvR van Reprorecht beslist over het algemeen beleid betreffende inning en verdeling van de reprogelden. Een deel van de VvR-besluiten zal onderworpen zijn aan goedkeuring door het CvTA (College van Toezicht Auteursrechten). Het nieuwe Statutair Bestuur van vier leden zal (als 'dagelijks bestuur') beleid maken en neemt

4. Externe vertegenwoordigers

uitvoeringsbesluiten, in overleg met de titulaire directeur van Reprorecht. Vanwege de wettelijke verplichtingen en de daarbij horende eisen, heeft deze bestuurlijke wijziging nogal wat voeten in aarde gehad.

Uitvoering

Naast de aandacht voor interne bestuurlijke zaken brachten afgevaardigden in 2025 het thema AI en gevolgen voor het auteursrecht ter sprake. Ook het thema bankzaken en duurzaamheid is in 2025 op instigatie van Florence nader onderzocht, terwijl Frank de vinger aan de pols houdt bij de periodieke onderzoeken, waarop de onderlinge verdeling van de geïnde reprorechtgelden is gebaseerd.

Financiën

- Totale rechtenopbrengsten in 2025 volgens prognose (december 2025): € 26,4 miljoen.
Geïnde bedragen per sector: € 16,7 miljoen bedrijfsleven, € 7,7 miljoen onderwijs, € 0,8 miljoen overheden, € 1,2 miljoen buitenland. Bij bedrijfsleven en onderwijs is een indexatie (inflatiecorrectie) van 2,1% toegepast.
- Volgens prognose zal de repartitie over 2025 € 28,0 miljoen bedragen, waarvan circa € 9,0 miljoen aan Lira zal worden uitgekeerd.
- In 2025 bedragen de bedrijfslasten van Reprorecht volgens prognose 10,2% van de repartitiegelden (2,86 miljoen euro). Dit wordt onder meer besteed aan salarissen van vaste medewerkers, onderzoek, facturatie, accountants en juridische ondersteuning.

Florence Tonk, Frank Huysmans en Annemiek Verhoef

4.3 Stichting De Thuis kopie

Wie een telefoon, tablet of harde schijf koopt waarop een boek, foto of film kan worden gekopieerd, betaalt enkele euro's aan thuis kopievergoeding.

Deze thuis kopievergoeding kan het best worden begrepen als een collectief geregeld vergoeding die in de plaats komt van wat normaal via licenties tussen gebruikers en rechthebbenden tot stand zou komen.

De wet bepaalt immers dat consumenten voor het maken van privé kopieën van auteursrechtelijk beschermd werk geen toestemming hoeven te vragen. Daardoor kan voor dat gebruik geen prijs ontstaan. De thuis kopievergoeding zorgt ervoor dat de economische waarde van dit specifieke gebruik toch wordt erkend.

De hoogte van de thuis kopievergoedingen wordt vastgesteld binnen de Stichting Onderhandelingen Thuis kopievergoedingen (SONT), waarin vertegenwoordigers van rechthebbenden en betalingsplichtigen – binnen het wettelijke kader – onderhandelen over de tarieven voor apparaten en opslagmedia. Stichting de Thuis kopie voert de regeling uit. Zij int de vergoedingen bij fabrikanten en importeurs en verdeelt de opbrengsten onder rechthebbenden.

De opbrengsten worden eerst verdeeld over vier categorieën – Audio, Audiovisueel, Geschriften en Beeld – en vervolgens over de verschillende groepen rechthebbenden: auteurs, uitvoerend kunstenaars, producenten, uitgevers en omroepen.

Rechthebbenden ontvangen de thuis kopievergoeding via hun collectieve beheersorganisaties. Voor schrijvende auteurs is dat Lira.

4. Externe vertegenwoordigers

Inzichtelijker stelsel

In 2025 zijn verschillende trajecten gestart om het thuishoofdstelsel inzichtelijker te maken en daarmee te versterken.

Allereerst wordt gewerkt aan een transparantere onderbouwing van toekomstige tarieven. Daarbij wordt onderzocht hoe de economische waarde van thuishoofdstelsel het best kan worden vastgesteld, zodat de hoogte van de heffing beter navolgbaar wordt.

Daarnaast is een onafhankelijk advies-traject gestart over de verdeling van de geïncasseerde gelden. Doel is onder andere de bestaande hoofdverdeelsleutels te actualiseren, mede in het licht van verschuivingen binnen het veld van rechthebbers, zoals het toetreden van de CBO Film Auteurs in Recht (FAIR).

Het bestuur buigt zich bovendien over de ontwikkelingen rond AI en brengt in kaart of en in hoeverre aanvullende vergoedingen aan de orde zijn bij het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk in AI-toepassingen.

De in 2025 gestarte trajecten zijn erop gericht de thuishoofstelselvergoeding te versterken, zodat zij ook in de toekomst een structurele en billijke inkomstenbron voor makers blijft.

Esmé Lammers - Bestuurslid namens audiovisuele makers

4.4 Stichting Lira

Lira staat voor (stichting) Literaire Rechten Auteurs, en is de auteursrechtenorganisatie voor schrijvers. Lira beheert collectief auteursrechten en vergoedingsaanspraken van schrijvers, journalisten en vertalers. Dit zijn rechten en vergoedingsaanspraken die zij niet (of heel moeilijk) individueel kunnen uitoefenen. Lira int de vergoedingen en verdeelt deze onder de schrijvers die daar recht op hebben. Lira zet zich in voor een betere positie van makers van tekst door uitoefening, bescherming en bevordering van auteursrechten.

Het bestuur bestaat uit schrijvers en een onafhankelijk voorzitter en penningmeester. Lira heeft geen winstoogmerk. De administratiekosten worden betaald uit een inhouding op de uitkering.

Lira Fonds

Via het Lira Fonds steunt Lira sociale, culturele en educatieve projecten en organisaties die de sociale en culturele positie van schrijvers, vertalers en journalisten versterken. Daarvoor houdt Lira een percentage in op de te verdelen gelden. Het Lira Fonds heeft naast de voorzitter en de penningmeester van Lira nog drie andere leden die in het bestuur van het Lira Fonds zitten.

Dit zijn niet dezelfde bestuursleden als degenen die zitting hebben in het bestuur van Lira.

Bestuur Lira

De bestuursleden van Lira worden benoemd door de jaarlijks te houden vergadering van stemgerechtigde aangesloten auteurs. Een deel van de bestuursleden van Lira wordt voorgedragen door de Auteursbond (AB) en de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ).

4. Externe vertegenwoordigers

Samenstelling bestuur 2025

- Felix Rottenberg, voorzitter (onafhankelijk)
 - Willem Asman, penningmeester (onafhankelijk)
 - Franky Ribbens, secretaris (AB)
 - Maaïke Bergstra, vice-voorzitter (AB)
 - René Bogaarts, bestuurslid (NVJ)
 - Julien Ignacio, bestuurslid (AB)
 - Maarten van der Werf, bestuurslid (AB)
- Lira is lid van VOI©E. De Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigen-dom Collectief Exploiteren (VOI©E) is de brancheorganisatie van Nederlandse collectieve beheersorganisaties (CBO's) voor auteurs- of naburige rechten. Lira valt onder het toezicht van het College van Toezicht Auteursrechten.
- Het incasso- en repartitieniveau was net als voorgaande jaren aanzienlijk. Volgens de prognose 2025 incasseert Lira ruim 30,6 miljoen euro en verdeelt bruto 29,5 miljoen euro onder schrijvers, vertalers en journalisten. Voor de aangesloten AV-leden blijft er onder de streep ruim 8 miljoen euro over voor repartitie uit BMS, EMS en Thuiskopie.
- Voor Video-on-Demand (VOD) incasseert Lira sinds 2015 vergoedingen. Nadat de hoogte van de vergoedingen voor VOD in 2017 in arbitrage bepaald was, bleef de aanlevering van gebruiksgegevens helaas achter. Het huidige VCB-model werkt zoals bekend niet goed en inmiddels is de incasso uit EMS (VOD) nagenoeg nul. Van de door de wetgever beoogde proportionele billijke vergoeding is door de sterk afgenomen incasso in de huidige systematiek geen sprake, terwijl de omzetten van de on-demand-exploitanten de afgelopen jaren juist hard zijn gestegen.
- Er wordt nog altijd onderhandeld met RODAP (exploitanten, omroepen en

producenten) over de tarieven en regelingen voor één auteurs- en nabuurrechtelijke vergoeding voor BMS-exploitatie in Nederland voor alle filmmakers. Het gaat om groepen makers en uitvoerende kunstenaars die (wettelijk) als zodanig kwalificeren en in aanmerking komen voor auteursrechtelijke dan wel nabuurrechtelijke bescherming/vergoeding. Hieronder vallen ook nieuwe groepen makers. De samenwerking met die nieuwe partijen, die nodig lijkt om de onderhandelingen met RODAP te laten slagen, vraagt erg veel aandacht.

In gesprek met adviseur Lenny Vulperhorst heeft het bestuur ook veel aandacht besteed aan het formuleren van een visie op de positionering van Lira in de toekomst. De ontwikkelingen op het gebied van AI vragen om een duidelijke en stevige strategie.

Maaïke Bergstra

4. Externe vertegenwoordigers

4.5 Platform Makers

Platform Makers is een samenwerkingsverband van 18 beroeps- en belangenorganisaties van auteurs en uitvoerende kunstenaars. Het Platform zet zich in voor een sterker auteursrecht en een betere positie voor de maker.

Vanuit de Auteursbond zitten er 3 mensen in het bestuur van Platform Makers: Annemarie van Toorn (dagelijks bestuur), Bert Bouma en inmiddels ook Suzanne van Kordelaar.

De activiteiten uitgevoerd door Platform Makers worden gefinancierd uit de subsidies van Buma Cultuur, Lira Fonds, NORMA Fonds, Sena Muziekproductiefonds en VEVAM. En om met minder achterstand ten opzichte van grote ‘tegenpartijen’ te opereren, zowel richting de Haagse als de Europese politiek, huurde het Platform in 2025 zelf twee lobbyisten in.

De highlights binnen het domein van Platform Makers betroffen afgelopen jaar het aannemen van de Wet Versterking Auteurscontractenrecht, het beklinken van de deal rond vergoedingen voor makers voor de exploitatie van hun werken via Video On Demand en de lobby m.b.t. Artificial Intelligence.

De Wet Versterking Auteurscontractenrecht ging uiteindelijk op 28 oktober als hamerstuk door de Eerste Kamer, met ingangsdatum 1 januari 2026. De wet beoogt een verbetering van de positie van auteurs als het gaat om de contractpraktijk. Met name moet dan gedacht worden aan de mogelijkheid tot collectieve afspraken met exploitanten, waardoor auteurs niet individueel hoeven te onderhandelen met grote, machtige partijen, en dat vergoedingen richting makers geacht worden billijk en passend te zijn. Waarmee eenmalige afkoop van exploitatievergoedingen

vrijwel geheel tot het verleden zou moeten gaan behoren. De auteur moet in principe altijd meedelen in het succes. In welk verband de transparantieverplichting die tegenwoordig op opdrachtgevers/exploitanten rust essentieel is: men moet makers ongevraagd elk jaar laten weten wat er met de exploitatie van werken is verdiend. Daarnaast biedt de Wet verbeteringen m.b.t. de Geschillencommissie Auteurscontractenrecht, bedoeld als laagdrempelige manier om geschillen op te lossen. De aansluitingsgraad van onze tegenpartijen bij de Commissie zal hierdoor toenemen, terwijl het nu ook mogelijk wordt voor beroepsverenigingen om namens hun leden een zaak aan te brengen. Ook weer ter bescherming van individuele makers, die anders – helaas, maar al te reëel – moeten vrezen voor *blacklisting* door opdrachtgevers.

Na jarenlange onderhandelingen kwam in 2025 ook de deal rond met RODAP (waarin alle omroepen, tv- en filmproducenten en -distributeurs/exploitanten zich hebben verenigd) over de exploitatie van film- en tv-werken via Video On Demand (denk hierbij vooral aan Netflix, Videoland, NPO Start Plus en andere grote streamers). Deze onderhandelingen waren het afgelopen jaar de voornaamste focus van de lobbygroep van Platform Makers, waarin naast vertegenwoordiging van de relevante beroepsverenigingen ook de leiding en hoofdjuristen van hun collectieve beheersorganisaties (CBO's), alsmede de lobbyisten van het Platform zaten. De daadwerkelijke onderhandelingen lagen daarbij in handen van de experts van de CBO's, die ook de horde van de onderlinge verdeling van vergoedingen tussen de respectievelijke de CBO's wisten te nemen. Voor meer details hierover verwijzen we graag naar het hoofdstuk LIRA in dit verslag.

Ook weer in gezamenlijkheid van Platform

4. Externe vertegenwoordigers

Makers-bestuurders, LIRA-juristen en lobbyisten was er in 2025 een lobbytrip naar Brussel om te pleiten voor solide wettelijke bescherming van makers tegen de copyrightdiefstal (in het kader van het ‘trainen’ van hun grote taalmodellen) door AI-firma’s. Niet alleen moet makers om toestemming gevraagd worden voor het gebruik van hun werken, ook moet er transparantie zijn over dat gebruik en een passende vergoeding voor dat gebruik (bij voorkeur via collectieve, CBO-achtige oplossingen). Onder andere werd er gesproken met het Copyright Office van de EU.

Tot slot was er in 2025 ook resultaat aan de Ketentafel AV, waarbij er door de beroepsverenigingen op het gebied van Film en TV een systeem van minimum uurtarieven werd uitonderhandeld met de Publieke Omroep. Met als aantekening dat aan een maatwerkoplossing voor scenarioschrijvers (die slecht uit de voeten kunnen met uurtarieven) nog steeds wordt gewerkt. Meer over dit alles onder het hoofdstuk Platform ACCT.

4.6 Creatieve Coalitie

De Creatieve Coalitie is een koepel van inmiddels 46 beroeps- en belangenorganisaties van makers in de culturele en creatieve sector. De Auteursbond is lid sinds de start in 2019. Naast de Auteursbond zijn onder meer collega-instellingen als DDG en de Kunstbond lid van de Creatieve Coalitie.

De Creatieve Coalitie is opgericht om de zorgwekkende arbeidsmarktsituatie van werkenden in de culturele en creatieve sector te helpen verbeteren. Omdat de sociaaleconomische belangen van culturele en creatieve makers op belangrijke punten overeenstemmen, zijn de krachten van zoveel mogelijk belangenorganisaties gebundeld in één stem.

De Creatieve Coalitie richt zich op arbeidsmarktvragestukken, maar niet op de auteursrechtelijke aanspraken van schrijvers en vertalers. Er wordt nauw samengewerkt met Platform Makers, de koepelorganisatie die zich sterk maakt voor de auteursrechtelijke aanspraken van makers. De Auteursbond neemt deel aan de algemene ledenvergaderingen en andere vormen van regulier overleg binnen de Creatieve Coalitie. Dat doen Bert Bouma (bestuurslid Netwerk Scenarioschrijvers) en Marcel Fokkink (jurist)

4. Externe vertegenwoordigers

4.7 Platform ACCT

De Auteursbond was in 2025 actief betrokken bij verschillende Ketentafels binnen het FairPACCT programma. Samen met andere sectorpartijen is er gewerkt aan het vaststellen van eerlijke tariefriichtlijnen. Zo heeft de Auteursbond bij de Ketentafel Letterenorganisaties ten behoeve van de optredens door auteurs en (spoken word) artiesten en eventueel daaraan gekoppelde schrijfp opdrachten fair pay zzp-starttarieven en een checklist voor extra kosten gemaakt.

De rekentools per sector staan online op de [website](#) van het platform.

4.8 Stichting Rechtshulp Auteurs

Het belang

Uitgevers en producenten verwachten niet dat een individuele auteur bij een conflict de strijd aangaat en lijken zich soms oppermachtig te voelen. Het is voor de betrokken schrijver/vertaler zelf, maar ook voor de gehele beroepsgroep belangrijk dat je zonodig wel een vuist kunt maken.

De Stichting Rechtshulp Auteurs (SRA) helpt sinds 1990 auteurs om hun recht te halen. Veelal in de vorm van een schikking, maar soms is een rechtszaak nodig. Geduld en een lange adem komen dan van pas. Het SRA-bestuur merkt dat sinds de coronapandemie het aantal aanvragen lager is dan daarvoor. Gaat het beter met de rechtspositie van schrijvers en vertalers? Of durven zij niet zo snel voor hun rechten op te komen? Dat is moeilijk te zeggen, maar we hopen dat leden van de Auteursbond (en aangeslotenen bij Lira) met juridische conflicten ook de komende jaren de SRA weten te vinden. Het SRA-bestuur staat ze graag bij.

Onze werkwijze

Het SRA-bestuur besluit in vergaderingen over de aanvragen om juridische bijstand. Soms heeft een zaak zoveel spoed, dat het bestuur tussentijds per e-mail beslist. Zo'n spoedbesluit wordt op de eerstvolgende vergadering besproken en bekrachtigd. Vanwege het ook in 2025 lagere aantal aanvragen heeft het bestuur besloten om uit kostenbesparing met ingang van 2026 een keer per twee maanden te vergaderen en deze niet langer maandelijks in te plannen. Uiteraard gaan vergaderingen alleen door als er voldoende zaken ter beslissing voorliggen.

4. Externe vertegenwoordigers

Het verlenen van steun

Als het SRA-bestuur een aanvraag honoreert, verwijst het de betrokkene naar een advocaat voor een eerste advies, die daaraan een aantal uren kan besteden voor overleg en dossierstudie. Regelmatig stuurt de advocaat in die fase ook een eerste brief aan de tegenpartij. Het maximumbedrag voor een eerste advies bedraagt € 1.250 (plus btw). De kosten van deze fase neemt de SRA geheel voor haar rekening. Vaak is de aanvrager hiermee voldoende geholpen. Als er meer hulp nodig is, dan vraagt de advocaat namens zijn cliënt vervolgstun aan met een inschatting van de kansen en begroting van de kosten.

Als deze vervolgstun wordt toegekend, vergoedt de SRA 95% van de kosten. De aanvrager betaalt een eigen bijdrage van 5%. Lira-aangeslotenen die geen lid van de Auteursbond zijn, betalen naast die 5% een eenmalige eigen bijdrage van € 250. Als een zaak gewonnen wordt en dit de betrokkene meer dan € 5.000 oplevert, dan is een bescheiden aanvullende eigen bijdrage verschuldigd.

Het jaar 2025 in cijfers

- 4 zaken uit eerdere jaren lopen nog bij aanvang van 2025; 12 aanvragen om steun (alle toegewezen):
- 9 nieuwe zaken (waarvan 2 spoedzaken), waarin de aanvragers voor een eerste advies zijn doorverwezen naar een advocaat
- 3 verzoeken om vervolgstun (waarvan 2 keer spoed) in 3 verschillende zaken
- 4 bestuursvergaderingen om de ontwikkelingen in lopende zaken te bespreken en te besluiten over de aanvragen
- Er werden dit jaar twee aangekondigde aanvragen niet daadwerkelijk ingediend en in drie samenhangende zaken werd het verzoek om steun door de aanvragers ingetrokken. In dat laatste geval kregen

de aanvragers niet betaald voor hun werk en werden zij al geadviseerd door een van de juristen van de Auteursbond over hun rechtspositie en de te sturen aanmaningen. Omdat betaling uitbleef en verwacht werd dat bijstand van een advocaat nodig was, werden aanvragen bij de SRA ingediend. De wederpartij betaalde de vorderingen (waarschijnlijk onder druk van de aanvragen bij de SRA, al weet je dat nooit zeker) uiteindelijk toch nog.

Rechtsbijstand leidt vaak snel tot succes

Ook in 2025 bleek een beperkte inzet van een advocaat vaak al een bevredigende oplossing te bieden. Vrijwel alle nieuwe zaken zijn dan ook in de loop van het jaar met succes afgehandeld zonder dat er een rechter aan de pas hoefde te komen. Slechts een enkele zaak sleepte in december 2025 nog voort.

Wilma Degeling, voorzitter

mede namens de andere bestuursleden op voordracht van de Auteursbond: Mieke de Jong, Agnes van Straaten-Huijgen en Anja Vink

4.9 Stichting Auteursprijzen

De Stichting Auteursprijzen beheert fondsen op naam, bedoeld voor het uitreiken van literaire prijzen en stipendia. Naast fondsen op naam met vermogen zijn er ook fondsen zonder vermogen. De laatste kunnen alleen prijzen of stipendia uitreiken als de Stichting Auteursprijzen in het betreffende jaar door bijdragen van anderen daarvoor voldoende middelen heeft verkregen.

Het bestuur van de Stichting Auteursprijzen is gelijk aan dat van de Auteursbond. De Stichting Auteursprijzen kan twee bestuursleden benoemen vanwege hun bijzondere expertise. Jan Boerstool (sinds 2019) en Bo van Bommel (2024) zijn via deze regeling lid van het bestuur.

Zorgvuldig beheer van de aan de stichting toevertrouwde vermogens conform de wensen van erflaters blijft de kern van de opdracht. De kosten van jurering en uitreiking moeten ondergeschikt blijven ten opzichte van de prijzengelden voor makers.

Fondsen met vermogen

Fonds Charlotte Köhler, ontstaan uit de in 1987 opgerichte Stichting Charlotte Köhler. Dankzij de per testament nagelaten erfenis van Charlotte Köhler kan eenmaal in de drie jaar de Charlotte Köhler Prijs worden uitgereikt in afwisselend de literaire genres van toneel, poëzie en proza (15.000 euro) en elk jaar het Charlotte Köhler Stipendium (5.000 euro).

Het Charlotte Köhler Stipendium 2025 werd toegekend aan toneelschrijver Nina van Tongeren. Zij is een rijzende ster in de robuuste en rijke Nederlandse traditie van het jeugdtheater. De jury loofde de tekst van haar klassenvoorstelling *Koekoeksnest*,

een zorgvuldig geschreven werk over de omgang van zussen met het mentale welzijn van hun moeder. De jury, bestaande uit Dean Bowen, Eva Gouda en Lucia van Heteren: “De tekst blinkt uit in secuur vakmanschap én maatschappelijke urgentie. Het thema mentale gezondheid, vaak omgeven door stilte en stigma, wordt met scherpzinnigheid en mededogen onderzocht in een heldere en gelaagde vertelling.”

Het stipendium werd uitgereikt tijdens een feestelijke bijeenkomst in een uitverkocht theater Splendor op 20 november 2025.

Fonds Thérèse Cornips werd eerder beheerd door de Stichting Thérèse Cornips en kwam tot stand door de per testament nagelaten erfenis van Thérèse Cornips. Dankzij het fonds kan het Thérèse Cornips Stipendium worden uitgereikt aan natuurlijke personen en rechtspersonen die zich verdienstelijk maken op literair of ander cultureel gebied, in het bijzonder aan professionele schrijvers van literair werk, literair vertalers en toneelschrijvers.

In 2025 trad een nieuwe jury aan, bestaande uit Kiki Coumans, Renée van Marissing en Sabine van Wesemael. Zij beoordeelden de 15 aanvragen voor het stipendium en dat leidde tot drie toekenningen.

- Het online tijdschrift *Flemish Review de la Poëzie* kreeg de aangevraagde 4850 euro voor een publicatie en evenement met als doel de Franstalige Belgische dichter en surrealist Paul Nougé naar het Nederlandse taalgebied van de 21ste eeuw te halen.
- Aan de korte poëziefilm *Wild Geese by Mary Oliver by Hera Lindsay Bird door Merel van der Slobbe* kende de jury de aangevraagde 2900 euro toe. Deze film beoogt een poëtische conversatie te creëren tussen drie vrouwelijke dichters uit verschillende landen en generaties, en met verschillende stijlen.

4. Externe vertegenwoordigers

- Toneelschrijver Jibbe Willems kan met steun van het stipendium een staalkaart van het werk van de Britse toneelschrijver Ella Hickson in Nederland presenteren. Vertalingen van fragmenten moeten regisseurs, toneelgezelschappen en dramaturgen warm maken voor Hicksons werk. Hij ontving daarvoor 4250 euro.
- Deze stipendia werden ook op 20 november 2025 uitgereikt in Splendor.

Fondsen zonder vermogen

Het Fonds Kees Holierhoek Scenario Prijs kan dankzij bijdragen van de Stichting Lira Fonds eenmaal in de twee jaar de Kees Holierhoek Scenario Prijs uitreiken aan de schrijver van het beste oorspronkelijk Nederlandstalige scenario voor een dramaserie in de voorafgaande twee jaar. Het prijzengeld is na overleg met Lira Fonds met ingang van 2025 verhoogd naar 25.000 euro.

De jury bestond uit Philip Huff (voorzitter), Simone Atangana Bekono, Marijn Bloemen, Isis Cabolet en Ernie Tee. Zij bekeken alle scenario's voor serieproducties van Nederlandse bodem uit 2023 en 2024. De jury merkte op dat het Nederlandse product in kwaliteit en diversiteit de internationale concurrentie buitengewoon goed kan weerstaan. Schrijvers van Nederlandse series laten hun auteurschap gelden, hun authenticiteit en hun persoonlijke stem. Nu series vaak door meerdere pennen worden geschreven, is eigenheid opvallend, een teken van kracht, van eigenwijsheid en van schrijftalent. Genomineerd werden drie scenario's. De winnaar, *Een van ons* van Willem Bosch, schetst met grote overtuiging een provinciedorp uit het begin van deze eeuw, waar bewoners worden opgeschrikt door een brute moord op een jonge vrouw. De dader wordt gezocht in het naburige asielzoekerscentrum, maar de kijker weet

direct dat de moordenaar 'een van ons' is. De gebeurtenissen van toen zijn pijnlijk urgent voor het maatschappelijk debat van nu.

De serie *Bodem* geeft een uniek beeld van een bijna-veertiger die maar niet volwassen kan worden in een wereld waar alle personages met grote dilemma's worstelen. Eva Crutzen schreef, regisseerde en acteerde in deze aangenaam confronterende productie.

De Joodse Raad is een groots, beheerst en ingetogen historisch drama. Het script van Roos Ouwehand en Paul Jan Nelissen vertelt welbekende feiten uit de Nederlandse geschiedenis op invoelende en hartverscheurende wijze aan de hand van het personage David Cohen.

Meerdere mooie gelaagde karakters komen ieder voor hun eigen, verschillende keuzes te staan in die afschuwelijke oorlogsjaren van het bestaan van de Joodse Raad.

De winnaar werd 9 december bekendgemaakt in Felix Meritis tijdens een feestelijke bijeenkomst rond het vak scenarioschrijver. Daarbij werd namens het Netwerk Scenarioschrijvers de zilveren pen uitgereikt aan Franky Ribbens (*Hollands Hoop, Penoza, Dirty Lines*) vanwege zijn jarenlange inzet voor het collectief belang in het Lira-bestuur. Een gouden pen was er voor de schrijver van de best bezochte bioscoopfilm in 2024, *Loverboy* van Cyril Guds. De scenarist en showrunner Nico Molenaar vertelde over de ups en downs in zijn werk bij *Vermist* en *Undercover*, waarvan het idee lastig te verkopen bleek, omdat het niet braaf binnen de hokjes paste. Molenaars tip aan de zaal was om vooral ambities uit te spreken. "Dan schildert je jezelf vast in de hoek en móet je het wel gaan waarmaken."

De genomineerden voor de Kees Holierhoek Scenario Prijs bleken vooraf een pact te hebben gesloten: wie er ook

4. Externe vertegenwoordigers

zou winnen, diezelfde avond gingen zij gezamenlijk met hun vrienden een deel van het prijzengeld stukslaan in een restaurant. En zo geschiedde, geheel in de geest van Kees Holierhoek.

Het Heijermans Fonds zal, na het verwerven van voldoende middelen, op gezette tijden een aanmoedigingsstipendium uitreiken aan een vrouwelijke auteur van een recent werk. Het kan gaan om werk in alle binnen de Auteursbond beoefende literaire en niet-literaire genres. Het werk is sociaal geëngageerd en/of emancipatoir. In 2025 waren er nog niet voldoende middelen om een eerste stipendium uit te reiken.

Bestuursbesluiten

In 2025 heeft de Stichting Auteursprijzen tweemaal vergaderd en wel op 17 april en op 27 november.

In de vergadering van 17 april werd het bestuursbesluit voor wat betreft Kiki Coumans als winnaar van de Elly Jafféprijs 2024 formeel bevestigd. Verder werden wijzigingen in het hoofdreglement en juryreglement van de Kees Holierhoek Scenario Prijs geaccordeerd, die onder andere behelsden dat het prijzengeld werd verhoogd van 15.000 euro naar 25.000 euro en dat de stimuleringsprijs werd afgeschaft. Verder werd de (concept)jaarrekening 2024 vastgesteld.

In de vergadering van 27 november kwam aan de orde dat 1 juli 2021 de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) was ingegaan en dat daarom de statuten van de Stichting Auteursprijzen dienden te worden aangepast. Dit behelsde onder andere het minimumaantal bestuursleden, het beëindigen van het bestuurslidmaatschap, de voorwaarden voor het verlenen van een volmacht, het online vergaderen en het belang van een bestuurder in strijd met het

belang van de Stichting. Verder werd Brian De Vore als nieuw bestuurslid benoemd en werden bestuursbesluiten genomen betreffende de Thérèse Cornips-stipendia 2025, Het Charlotte Köhler-stipendium 2025 (genre theater), de nominaties en prijswinnaar van de Kees Holierhoek Scenario Prijs 2025 en de Charlotte Köhler-prijs (genre poëzie), die op 15 maart 2026 is uitgereikt aan marwin vos.

Jan Boerstael

4. Externe vertegenwoordigers

4.10 Stichting P.C. Boutensfonds

Nieuwe koers

De afgelopen jaren bood het P.C. Boutensfonds (PCB) leden van onze schrijvende beroepsgroep de mogelijkheid zijn of haar financiële huishouding met een flinke subsidie van het PCB door een deskundige te laten doorlichten, een zogenaamde Financiële APK. Zij die dat lieten doen waren daar zeer tevreden over, maar de animo voor zo'n Financiële APK bleek toch uitermate gering. Vandaar dat het huidige bestuur, bestaande uit voorzitter Miek Smilde, secretaris Jan Baeke en penningmeester René Bogaarts, heeft gekeken hoe het geld waarover het PCB beschikt, nog meer en effectiever kan worden ingezet ten behoeve van onze beroepsgroep. Indachtig de missie van het PCB, het stimuleren en ondersteunen van activiteiten die tot doel hebben (organisaties van) schrijvers financieel gezond te maken dan wel te houden, hebben we een collectief doel toegevoegd aan ons beleid. Voortaan kunnen collectieve belangenorganisaties incidenteel een beroep op het fonds doen voor financiële steun aan bijzondere projecten of acties die in het belang van de aangeslotenen zijn en die raken aan hun professionele beroepsuitoefening. Te denken valt aan de ontwikkelingen op het gebied van artificial intelligence, of bedreigingen van de vrije pers. Binnen welke grenzen en onder welke voorwaarden we die steun zullen verlenen, onderzoeken we in de praktijk, en altijd met een zekere ruimhartigheid.

Vanuit deze 'regeling' steunden we het afgelopen jaar

- het PEN Emergency Fund met een eenmalige donatie van € 20.000 voor het geven van financiële steun aan schrijvers die

vervolgd worden vanwege hun schrijfwerk,

- het Netwerk Scenarioschrijvers met € 800 voor het organiseren van een Masterclass door Lisa Ambjörn
- het door de Auteursbond georganiseerde programma Hoe overleef ik als schrijver met € 1.100 voor het geven van twee workshops.
- Het PCB steunde ook dit jaar de door de NVJ Academy georganiseerde cursus Geld verdienen met je boekhouding en nog drie cursussen die gericht zijn op het verwerken van inkomen door auteurs.

4. Externe vertegenwoordigers

4.11 Stichting Sociaal Fonds Auteurs

Het bestuur van het Sociaal Fonds Auteurs -SFA- kwam in het jaar 2025 in wisselende samenstelling vijf keer bijeen. Overig overleg en besluitvorming werden digitaal afgehandeld.

Bestuurswisselingen

Na de zomer van 2025 heeft Menno Hartman wegens persoonlijke omstandigheden zijn positie als voorzitter van het SFA helaas niet kunnen continueren. Daarnaast is Ger Beukenkamp (na jaren actief te zijn geweest binnen het SFA), najaar 2025 als bestuurslid afgetreden. We danken beide voor hun inzet.

Inmiddels is het bestuur van het SFA weer compleet: Remco Kobus (producent drama/film) heeft Menno Hartman in eerste instantie interim opgevolgd en is formeel in januari 2026 als voorzitter toegetreden tot het bestuur van het SFA. Ex-bestuurslid Sabine van den Eynden (auteur, scenariste) is opnieuw toegetreden tot het bestuur. Emmelie Muijsers (marketing, publiciteit Van Oorschot) continueert als algemeen bestuurslid, Sarieke Hoeksma (story-editor) vervult de taak als secretaris, en oudgediende Peter Smit (auteur) is nog immer actief als gewaardeerd penningmeester.

Aanvragen

Waar het SFA in 2024 een beperkt aantal aanvragen tot steun ontving, is het aantal aanvragen in 2025 flink toegenomen. Uiteindelijk zijn er na zorgvuldige overwegingen 16 aanvragen gehonoreerd van auteurs in acute geldnood.

Bekendheid/beleid Sociaal Fonds Auteurs

De in 2024 geïntroduceerde vernieuwde

website van het SFA heeft in grote mate bijgedragen aan de bekendheid van het SFA en mede daardoor is het aantal aanvragen gestegen; daar zijn we blij mee. Wat betreft het verbrede beleid om 'projectsteun' te bieden, heeft het bestuur geconstateerd dat er eigenlijk nauwelijks aanvragen tot steun in deze categorie zijn binnengekomen.

Met in ons achterhoofd het significant grotere aantal aanvragen van auteurs in acute geldnood, en de relatieve afwezigheid van aanvragen voor projectsteun, heeft het SFA bestuur besloten deze projectsteunregeling te beëindigen.

Financiën

De financiële positie van het SFA is nog redelijk stabiel, al moet benoemd worden dat door het grotere aantal aanvragen in 2025 en de lage rente, het SFA-kapitaal wel onder druk staat.

Toekomst

Met in ons achterhoofd het grotere aantal aanvragen en de druk die (mede daardoor) ontstaat op het SFA-kapitaal, is het SFA bestuur voornemens om in 2026 te onderzoeken hoe we de toekomst van het SFA zodanig kunnen borgen dat we ook de komende jaren optimaal steun kunnen blijven bieden aan auteurs in (acute) geldnood.

4. Externe vertegenwoordigers

4.12 Stichting Gouden Strop

In 2025 was het veertig jaar geleden dat de Gouden Strop als prijs voor de beste Nederlandse misdaadroman werd ingesteld. Het bestuur heeft besloten het jubileum te vieren als de Strop voor de veertigste keer wordt uitgereikt. In de geschiedenis zijn er namelijk twee jaren waarin de prijs niet is uitgereikt.

Op de avond van het Spannende Boek, die in samenwerking met de Bibliotheek Utrecht werd georganiseerd, werd de winnaar bekendgemaakt. Dit jaar ging de prijs voor het eerst naar twee auteurs, Marcel van de Ven en Willem Asman, die samen het winnende boek *De prijs* hebben geschreven. De beeldhouwster die het beeld dat behoort bij de Gouden Strop maakte moest dus nog een keer aan de slag.

Helaas werd de NBD Biblion Schaduwprijs voor het beste debuut niet uitgereikt. De jury was niet te spreken over de kwaliteit van de ingezonden boeken.

Ook dit jaar was de Avond van het Spannende Boek goed bezocht en was er een gevarieerd programma georganiseerd. In het najaar vond traditiegetrouw de Thrillertour plaats, waarbij auteurs die op de longlist van de Gouden Strop stonden verschillende bibliotheken in het land bezochten.

Het bestuur onderging een paar veranderingen. Penningmeester Marja West nam afscheid. In haar plaats werd Soraya Vink aangesteld. Nieuw zijn ook Marieke Niezen en Ingrid Mulder als secretaris.

Ook Remco Volkerts die jarenlang het secretariaat van de jury heeft verzorgd hield ermee op. Het bestuur heeft besloten om met Fran van den Bogaert van Cult PR in zee te gaan.

Inmiddels is er een nieuwe jury aangesteld en staat alles in de steigers voor het nieuwe Gouden Strop-jaar.

4.13 Stichting het Contractenbureau

Het Contractenbureau ondersteunt aangesloten scenario- en toneelschrijvers met juridisch advies over honoraria, auteursrechtelijke vergoedingen en contractvoorwaarden. De juristen begeleiden schrijvers bij onderhandelingen en leggen de afspraken vast in een contract op maat voor elke schrijfpdracht.

Het team bestaat uit de juristen Ageeth van den Broek en Claudia Beishuizen. Zij zijn een deskundige gesprekspartner voor producenten en opdrachtgevers, én een betrokken adviseur voor de aangesloten schrijvers. Het bestuur - voorzitter Maaik Krijgsman, Jaap Peter Enderlé en Dorien Goertzen - ondersteunt en faciliteert hen waar nodig.

In meer dan twintig jaar heeft Het Contractenbureau een sterke juridische expertise en grondige marktkenning opgebouwd. Vandaag de dag is het bureau uitgegroeid tot een gevestigde naam in de film- en televisiewereld, met bijna 200 aangesloten auteurs de grootste vertegenwoordiger van scenario- en toneelschrijvers.

De markt verandert voortdurend. Steeds meer scenaristen werken voor internationale streamingdiensten en ook de NPO verlegt haar focus naar non-lineair kijken, waardoor contracten steeds meer maatwerk vragen en actuele kennis van het auteursrecht onmisbaar is. Het juridisch team investeert daarom actief in relaties met producenten, omroepen én streamingdiensten. En daarnaast zijn er zeer goede contacten met collega-juristen en talent-agencies in het werkveld waardoor Het Contractenbureau voortdurend vinger aan de pols houdt met de laatste ontwikkelingen en tendensen.

Al jaren voorziet Het Contractenbureau in een voorfinancieringsregeling voor

4. Externe vertegenwoordigers

aangesloten schrijvers waardoor zij niet lang op hun betaling hoeven wachten. En op initiatief van het bestuur wordt gewerkt aan het optimaliseren van transparantie en toegang tot contracten en betalingsoverzichten voor de aangeslotenen via een online portal.

4.14 Raad van Advies - KVB

De Adviesraad van de KVB is in 2025 slechts één keer bij elkaar gekomen, op 29 oktober 2025. Dat komt doordat onze zeer gewaardeerde en geliefde voorzitter, Wouter van Gilst, ook de initiatiefnemer van de Adviesraad, na een maandenlang ziekbed in juli 2025 tot ons verdriet is overleden. Ondergetekende was namens de Auteursbond bij zijn afscheidsdienst. In de oktobervergadering stond een presentatie van de Auteursbond-actie *AI=Jatwerk* op de agenda. Nog niet bij alle partners in de uitgeverij- en boekhandelketen blijken de gevaren van AI voor schrijvers en vertalers goed op het netvlies te staan. Daar kan hopelijk in 2026 verder aan gewerkt worden.

Maria Vlaar

4. Externe vertegenwoordigers

4.15 Stichting P.C. Hoofd-prijs

Namens de Auteursbond hebben Maria Vlaar en Peter Swanborn zitting in het bestuur van de Stichting P.C. Hoofd-prijs. Het bestuur bestond in 2025 verder uit Maaïke Meijer (voorzitter), Annelies Fontijne, Jannah Loontjes, Rashid Novaire en Vamba Sherif. Valérie Drost, sinds 2024 directeur van het Literatuurmuseum, vervulde de rol van ambtelijk secretaris. Voornaamste taak van het bestuur is het samenstellen van de jury's en het laten organiseren van de prijsuitreikingen van de P.C. Hoofd-prijs, de Theo Thijssen-prijs en de Max Velthuijs-prijs. De begroting wordt gedragen door het Ministerie van OCW.

In 2025 is het bestuur drie keer bij elkaar gekomen. Allereerst om de uitreiking van de P.C. Hoofd-prijs voor verhalend proza aan Maarten 't Hart voor te bereiden.

Wegens zijn zwakke gezondheid had de laureaat te kennen gegeven geen mogelijkheid te zien om een feestelijke uitreiking bij te wonen. In plaats daarvan werd gekozen voor een bescheiden bijeenkomst bij de laureaat thuis. Deze vond plaats op vrijdagmiddag 23 mei. Juryvoorzitter Lieneke Frerichs reikte de prijs uit. Namens het bestuur was Peter Swanborn aanwezig, namens het museum Valérie Drost. Redacteur Michel van de Waart vertegenwoordigde uitgeverij De Arbeiderspers. Op maandag 27 oktober was er een publiek evenement in de Bibliotheek te Utrecht met bijdragen van Mensje van Keulen, Peter Buwalda, Kees 't Hart en Mariken Heitman. De avond werd gepresenteerd door Mirjam van Hengel. In het Literatuurlab van het Literatuurmuseum werd een online-expositie over Maarten 't Hart geopend met als titel '80 x Maarten 't Hart'.

Een jury bestaande uit Philip Hopman (laureaat 2022), Veerle Van den Bosch, Karst-Janneke Rogaar, Hedy Tjin en Henna Goudzand droeg Annemarie van Haeringen voor als laureaat voor de Max Velthuijs-prijs 2025. Tijdens de vergadering op 27 juni heeft het bestuur deze voordracht overgenomen. De prijs werd op 20 november 2025 uitgereikt tijdens een feestelijke bijeenkomst in Diligentia, Den Haag.

Ook werd de jury P.C. Hoofd-prijs 2026 voor beschouwend proza samengesteld: Tijs Goldschmidt (laureaat 2023), Christine Otten, Marjan Slob, Chris Keulemans en Gijsbert Pols. Zij droegen Anja Meulenbelt voor als laureaat. Tijdens onze derde vergadering op 28 november belde Maaïke Meijer haar om het heugelijke nieuws te brengen. De prijs wordt op donderdag 28 mei 2026 in Diligentia, Den Haag uitgereikt.

4. Externe vertegenwoordigers

4.16 Nederlands Letterenfonds – selectiecommissie

Op 26 november 2025 kwam de selectiecommissie Raad van Advies van het Nederlands Letterenfonds bijeen op de Nieuwe Prinsengracht. Het was mijn eerste deelname; de afgelopen jaren vervulde Anja Sicking deze rol namens de Auteursbond. De overige leden zijn Romkje de Bildt (directeur Letterenfonds), Paloma Sanchez van Dijck (uitgever Meulenhoff) en Xenia van Diest (afdeling Binnenland Letterenfonds).

Voor het eerst heeft het Letterenfonds de projectsubsidies Makers van Boeken verbreed naar beeldmakers: graphic novels en prentenboeken zijn nu expliciet in de regeling opgenomen. Ook debutanten kunnen nu subsidie aanvragen. Voor de beeldverhalen selecteerden we zes leden, als onderdeel van de portefeuille Makers van Boeken.

Uit ongeveer zeventig sollicitanten kozen we in totaal vijftientig nieuwe leden: vier voor Leesbevordering, één voor Literaire Tijdschriften, twee voor Literatuur Caribe, dertien voor Makers van Boeken (waaronder de zes voor beeldverhalen), één voor [Schwob](#), twee voor Literaire Programma's en twee voor Literaire Vertalers.

Het was een plezierige bijeenkomst. We waren vrij eensgezind over wie we geschikt vonden. De vacatures zijn inmiddels vervuld.

Rinske Hillen

4.17 CEATL

In deze periode heeft CEATL twee nieuwe verenigingen verwelkomd als lid, uit Letland en Griekenland.

Verder stond oktober 2024 in het teken van de grote conferentie voor literair vertalers in Straatsburg. Een enorm succes dat CEATL duidelijk op de kaart heeft gezet bij de Europese Unie. In maart 2025 is het rapport van de conferentie gepubliceerd (download op de [CEATL-website](#). Op deze website kunnen ook de plenaire bijeenkomsten teruggekeken worden).

AI-activiteiten

In april en mei 2024 heeft voorzitter Francesca Novajra *'No one left behind, no language left behind, no book left behind'* gepresenteerd op de Bologna Children's Bookfair. Dit was de aftrap van de campagne tegen het gebruik van AI voor het vertalen van boeken én tegen het illegale gebruik van bestaande, met auteursrechten beschermende vertalingen door AI-bedrijven voor het trainen van hun modellen (LLM).

Dit werd in januari 2025 gevolgd door een webinar over AI en vertalen onder leiding van professor Dorothy Kennedy (universiteit Dublin), die werd bijgewoond door 250 personen. Daarnaast heeft CEATL in samenwerking met diverse andere organisaties voor creatieve beroepen 11 gezamenlijke verklaringen ondertekend over het gebruik van AI. Ook was CEATL betrokken bij de consultatie met de EU over het opstellen van een zogenaamde Code of Practice over AI, maar helaas had dit weinig effect; aan de belangen van Big Tech werden in het gehele proces overduidelijk meer waarde gehecht dan aan de bezwaren van de creatieve organisaties.

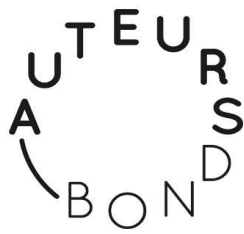
Op de ALV in Krakow (mei 2025) heeft de

4. Externe vertegenwoordigers

AI-werkgroep het mandaat gekregen om een enquête over AI op te stellen, die naar alle lid-verenigingen gestuurd zal worden. De antwoorden op deze enquête zal de basislijn vormen voor volgende enquêtes, zodat CEATL nauwkeurig kan monitoren welke effecten AI op het beroep van vertaler in de diverse Europese landen heeft. De enquête is in januari 2026 verstuurd. De resultaten worden later dit jaar verwacht. Er kan rustig gesteld worden dat AI ook de komende jaren nog een actueel onderwerp blijft waar CEATL zich mee bezig zal houden.

Vakkennis

De werkgroep Training en Education heeft in 2025 de Guide for Beginners in Literary Translation gepresenteerd. Daarnaast is de werkgroep Best Practices begonnen met het organiseren van online minilabs onder de naam Talking Heads. De werkgroep Author's Right verstuurt een aantal keer per jaar de Legal Newsletter aan alle vertegenwoordigers, met daarin het laatste nieuws uit de diverse lidstaten over juridische kwesties die vertalers aangaan. Dankzij de #CEATLFriday-campagne van de werkgroep Visibility krijgen vertalers in social media ook steeds meer aandacht.

FINANCIEEL VERSLAG 2025 AUTEURSBOND

Inhoud:

1. Aanbiedingsbrief aan het bestuur van de Auteursbond
2. Doelstelling, bestuurs- en personeelssamenstelling, ledenaantallen
3. Resultaat en financiële positie
4. Balans per 31 december 2025
5. Staat van baten en lasten 2025
6. Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat
7. Toelichting op balanscijfers
8. Toelichting op de staat van baten en lasten

Beoordelingsverklaring

Bijlage: begroting 2026

1. AANBIEDINGSBRIEF AAN HET BESTUUR VAN DE AUTEURSBOND

Amsterdam, 23 april 2026

Geacht bestuur,

Hierbij bied ik u het financieel verslag over 2025 aan.

Het financiële jaar 2025 is afgesloten met een batig saldo van € 64.485.

Aan de inkomstenkant is de begroting redelijk adequaat gebleken met over het algemeen relatief geringe verschillen per begrotingspost. Omdat echter alle verschillen positief uitvielen is het totaal van de inkomsten € 63.307 hoger dan begroot en dat tikt toch door (5%) op een totale begroting van grofweg € 1,2 miljoen. Structurele verschillen tussen begroting en werkelijk gerealiseerd hebben we niet kunnen identificeren dus de verschillen geven op zichzelf geen aanleiding de begrotingssystematiek te wijzigen.

Ook aan de uitgavenkant is er weinig bijzonders op te merken want alle posten zijn min of meer uitgevallen zoals begroot.

De balans is evenwichtig en gezond. De voorziening “Groot Onderhoud Van Deysselhuis” is per saldo afgenomen met een bedrag van € 40.000 doordat de Auteursbond € 55.000 heeft bijgedragen aan het onderhoud van het VDH. Het MJOP zal in 2026 worden herzien en daaruit zal een nieuw berekende jaar dotatie voortvloeien voor 2026 en daaropvolgende jaren.

De grootste kostenpost van de Auteursbond is de post Personeelskosten. Wij volgen voor wat betreft salarissen die van het Rijk, we zijn dus “trendvolger”, en dit betekent dat wij zelf slechts in beperkte mate controle hebben over de hoogte van salarisstijgingen. Het betekent ook dat wij geringe controle hebben over de hoogte van onze grootste kostenpost. Deze kwetsbaarheid manifesteert zich met name in tijden van hogere inflatie. De algemene reserve van de vereniging is een continuïteitsreserve en onze voornaamste waarborg tegen deze en andere onvoorziene kosten.

Het bestuur heeft in 2022 besloten te streven naar een hoogte van de algemene reserve die minimaal gelijk is aan tweederde van de begrote jaarlast voor het personeel in loondienst. We zijn daar nog niet helemaal maar we komen nu wel dichterbij in de buurt.

Het ledenaantal is stabiel. Aan het einde van 2025 had de Auteursbond 1.942 leden (2024: 1.910), waarvan 9 ereleden (2024: 9), 1.591 betalende leden (2024: 1.595) en 342 studentleden (2024: 306).

Met vriendelijke groet,

Bas ter Balkt,
penningmeester

2. DOELSTELLING, BESTUURS- EN PERSONEELSSAMENSTELLING, LEDENAANTALLEN

2.1

De Auteursbond is sinds 1 januari 2017 de rechtsopvolger van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers (VSenV), die zelf weer de rechtsopvolger was van de op 15 februari 1905 opgerichte Vereniging van Letterkundigen (VvL).

De Auteursbond heeft volgens artikel 4 van de laatstelijk per notariële akte d.d. 22 januari 2025 gewijzigde statuten ten doel het behartigen van de belangen van schrijvers - waaronder tevens begrepen vertalers - en het bevorderen van gunstige omstandigheden in de samenleving voor hun werkzaamheid.

De Auteursbond staat geregistreerd onder nummer 40531706 bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

De vestigingsplaats op 31 december 2025 was De Lairessestraat 125 te Amsterdam.

De Auteursbond had op 31 december 2025 9 Secties (zie blz. 18 & 19).

2.2

De bestuurssamenstelling per 31 december 2025 was:

voorzitter	mevr. E.A. van Zoonen
secretaris	dhr. M. Lucassen
penningmeester	dhr. B. ter Balkt
lid	dhr. B. de Vore

Bestuursleden worden gekozen door de algemene ledenvergadering van de Auteursbond. Tussen algemene ledenvergaderingen in kan het bestuur tussentijds bestuursleden benoemen, die alvast aanwezig zijn bij bestuursvergaderingen vooruitlopend op het voorstel tot verkiezing door de eerstvolgende algemene ledenvergadering.

2.3

De personeelsbezetting per 31 december 2025 was:

Dhr. J. Hilbers	directeur, 32 uur per week
Mevr. A. van Toorn	(senior-) jurist, 32 uur per week
Mevr. M. van Rossum	jurist, 32 uur per week
Mevr. C. Halfhide	activiteitenproducent, 32 uur per week
Mevr. G. van Wijk	bureamedewerker, 32 uur per week
Mevr. M.P. van Es	bureamedewerker, 32 uur per week
Mevr. N.H. van der Heijden	communicatie-adviseur, 28 uur per week
Dhr. M.R. Fokkink	juridisch medewerker, 36 uur per week
Mevr. M.J.J. Ringers	jurist, 24 uur per week

Allen in vaste aanstelling, tenzij anders vermeld. Het totaal uitgedrukt in fte 7,78 (2024: 7,78), waarvan 0,67 (2024: 1) tijdelijk (fulltime bij de Auteursbond is 36 uur per week).

De dagelijkse boekhouding werd verzorgd door zelfstandig ondernemer Mevr. T. Slack.

2.4

De ledenaantallen waren per 31 december (na verwerking van de jaarlijkse opzeggingen):

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.609	1.619	1.667	1.776	1.850	1.910	1.942

Van de 1.942 leden hebben 1.497 leden een volwaardig lidmaatschap (2024: 1.495), 94 een aspirant-lidmaatschap (2024: 100), 9 ereleden (2024: 9) en 342 studentleden (2024: 306).

De verdeling over de secties was per 31.12.2025 (men kan van meer dan één sectie lid zijn, het totaal van de secties is daarom hoger dan het totaal van de Auteursbond):

	31.12.2025	31.12.2024
Netwerk Scenarioschrijvers:	609	583
Vertalers:	472	475
Letterkundigen:	440	404
Zelfstandige journalisten/non-fictie:	385	365
Jeugdboekenschrijvers:	277	261
Theaterauteurs:	237	209
Educatieve auteurs:	171	160
Misdaadauteurs:	111	113
Ondertitelaars:	97	93
Niet aangesloten bij een sectie:	24	21

2.5

Alle bedragen zijn in hele euro's en, voor zover van toepassing, inclusief BTW (de Auteursbond is niet BTW-plichtig).

3. RESULTAAT EN FINANCIËLE POSITIE

3.1

Het jaar 2025 sloot met een positief saldo van 64.485 Euro.

3.2

Het verloop van de reserves en voorzieningen is als volgt:

	Toe-/afname 2025	31.12.2025 Saldo	31.12.2024 Saldo
	€	€	€
a. Reserves:			
Algemene reserve	64.485	380.957	316.472
Bestemmingsreserve	0	70.000	70.000
	<u>64.485</u>	<u>450.957</u>	<u>386.472</u>
b. Voorzieningen:			
Voorziening Groot Onderhoud	<u>-30.258</u>	<u>40.000</u>	<u>70.258</u>

4. BALANS PER 31 DECEMBER 2025

ACTIVA:	31.12.2025	31.12.2024
	€	€
VASTE ACTIVA		
1. Materiële vaste activa	19.839	27.862
2. Financiële vaste activa	125.000	125.000
	<u>144.839</u>	<u>152.862</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
3. Openstaande contributies	9.278	6.794
4. Overige vorderingen en transitoria	41.286	49.612
5. Rekeningen courant	6.156	34.628
6. Aandelencertificaten	12.306	10.688
7. Liquide middelen	515.690	371.134
	<u>584.716</u>	<u>472.855</u>
TOTAAL ACTIVA	<u><u>729.555</u></u>	<u><u>625.717</u></u>
PASSIVA:		
RESERVES		
8. Algemene reserve	380.957	316.471
9. Bestemmingsreserves	70.000	70.000
	<u>450.957</u>	<u>386.471</u>
VOORZIENINGEN		
10. Voorzieningen	<u>30.258</u>	<u>70.258</u>
VERPLICHTINGEN OP KORTE TERMIJN		
11. Crediteuren	28.547	18.314
12. Personeelskosten/-afdrachten	122.524	123.724
13. Overige schulden en transitoria	97.269	26.950
	<u>248.340</u>	<u>168.988</u>
TOTAAL PASSIVA	<u><u>729.555</u></u>	<u><u>625.717</u></u>

5. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2025

BATEN:	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2025	2025	2024
	€	€	€
14. Contributies leden	336.716	320.000	321.220
15. Structurele subsidies	710.771	710.770	684.750
16. Incidentiele bijdragen en Eigen inkomsten Projecten	115.484	80.000	96.707
17. Bijdragen andere rechtspersonen	49.729	47.500	47.909
18. Verhuur ruimten Van Deyssehuis	36.075	32.500	37.004
19. Overig	25.303	20.000	27.943
TOTAAL:	1.274.077	1.210.770	1.215.533

LASTEN:

20. Personeelskosten, incl. financieel beheer	687.672	677.000	644.514
21. Bureaunkosten	62.396	65.000	94.175
22. Huisvesting	64.851	60.000	57.630
23. Verenigingsbestuur	42.245	35.000	32.398
24. Communicatie incl. bladen	53.676	50.000	33.864
25. Verenigingsactiviteiten en lidmaatschappen	34.429	50.000	43.749
26. Projecten	172.569	165.000	140.898
27. Secties (netto)	58.762	60.000	58.160
28. Afschrijvingen	16.721	20.000	17.584
29. Dotatie fonds groot onderhoud	15.000	15.000	15.000
30. Afrekening vorig boekjaar (netto)	1.273	0	-4.578
TOTAAL:	1.209.593	1.197.000	1.133.393

Exploitatieresultaat boekjaar	64.485	13.770	82.139
--------------------------------------	---------------	---------------	---------------

Bestemming exploitatieresultaat

Algemene reserve	64.485	13.770	49.507
Bestemmingsreserve tijdelijke vervanging personeel	0	0	32.632
	64.485	13.770	82.139

6. GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

De Auteursbond is een organisatie zonder winststreven en de jaarrekening is daarop ingericht. De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen, waarbij aansluiting is gezocht bij de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaglegging voor kleine rechtspersonen, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaglegging. De gepresenteerde bedragen zijn in (afgeronde) euro's.

Vergelijking

De opstelling van de cijfers over het vorige boekjaar is waar nodig aangepast om een goede vergelijking mogelijk te maken.

Waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa:

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen, zonder restwaarde.

Financiële vaste activa:

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Daarbij wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Overige vorderingen:

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden op de boekwaarde van de vordering in mindering gebracht.

Effecten:

Effecten worden gewaardeerd tegen de koerswaarde per 31 december.

Liquide middelen:

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves:

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de vereniging. Door het bestuur kunnen bestemmingsreserves worden aangehouden voor specifieke doelen.

Voorziening:

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden geschat.

De Auteursbond heeft een voorziening ingesteld om te kunnen voldoen aan de verplichtingen voor het groot onderhoud aan het Van Deyssehuys. Het pand is eigendom van de St. Pensioenfonds der VSenV, maar overeengekomen is dat de Auteursbond de baten ontvangt en verantwoordelijk is voor alle lasten.

Een voorziening is gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige schulden:

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten:

De baten en lasten zijn gevormd door de op het verslagjaar betrekking hebbende opbrengsten resp. lasten.

Personeelskosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten. Reserveringen voor overuren worden gemaakt indien er per 31 december nog niet uitbetaalde overuren open staan.

7. TOELICHTINGEN OP DE BALANSCIJFERS

ACTIVA1. Materiële vaste activa

Inventaris

Netto boekwaarde op 31.12.2024	27.862		
Bij: aanschaffingen 2025*)	8.697		
		36.559	
			<u>resterend</u>
Af: afschrijvingen over aanschaffingen 2022	2.411		0
Af: afschrijvingen over aanschaffingen 2023	4.217		2.151
Af: afschrijvingen over aanschaffingen 2024	8.635		10.448
Af: afschrijvingen over aanschaffingen 2025	1.457		7.240
Afschrijving inventaris **)		16.720	
Boekwaarde 31.12.2025		19.839	19.839

*) aanschaffingen:	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Computerapparatuur/software	0	15.815
Inrichting automatisering	0	9.348
Bureautafels	0	802
12 x Vitra Panton stoelen	1.103	0
Arco Diabolo vergadertafel	1.196	0
HP LaserJet Po Printer/scanner	827	0
Pergola achtertuin	4.877	0
Gordijnen	695	0
	<u>8.697</u>	<u>25.965</u>

**) op aanschaffingen wordt op jaarbasis 33,33% afgeschreven, zonder restwaarde

<u>2. Financiële vaste activa</u>	<u>31.12.2025</u>	<u>31.12.2024</u>
	€	€
Lening aan Stichting Pensioenfonds der VSenV t.b.v. aankoop Van Deysselhuis*)	<u>125.000</u>	<u>125.000</u>

*) renteloze lening; in de leenovereenkomst zijn geen afspraken over aflossing gemaakt.

<u>3. Contributies van leden</u>	31.12.2025	31.12.2024
	€	€
Nog te ontvangen over 2025	7.523	0
Nog te ontvangen over 2024	1.755	6.794
	<u>9.278</u>	<u>6.794</u>

4. Overige vorderingen en transitoria

TPG-depot	1.250	1.250
Vooruitbetaald Zilveren Krulstaarten (NS)	2.787	0
Vooruitbetaald Project Meesterprijs (MA)	1.700	0
Vooruitbetaald Werkgroep AI	0	1.061
Overig vooruit betaald (2024: w.o. verzekeringen)	17.785	10.365
Nog te ontvangen rente, bijdragen	17.764	36.937
	<u>41.286</u>	<u>49.612</u>

5. Rekening courant

Stichting Auteursprijzen	8.022	34.463
Stichting Sociaal Fonds Auteurs	50	50
Vereniging PEN Nederland	30	0
Stichting Pensioenfonds VSenV	-3.690	115
Stichting Gouden Strop	1.744	0
	<u>6.156</u>	<u>34.628</u>

6. Effecten

Triodos aandelencertificaten	12.306	10.688
	<u>12.306</u>	<u>10.688</u>

7. Liquide middelen

Saldi 31 december		
ING betaalrekening (1)	34.794	9.808
ING betaalrekening (2)	82.167	49.088
ING Vermogen spaarrekening	318.503	233.246
Triodos Bank spaarrekening	80.227	78.992
	<u>515.690</u>	<u>371.134</u>

PASSIVA8. Algemene reserve *)

	<u>31.12.2025</u>	<u>31.12.2024</u>
	€	€
Saldo 1 januari	316.471	266.964
Resultaat boekjaar	64.485	49.507
Afrondingen	1	0
	<u>380.957</u>	<u>316.471</u>

*) de algemene reserve heeft de functie van een continuïteitsreserve: het bestuur heeft op 24.11.2022 besloten te streven naar een hoogte minimaal gelijk aan tweederde van de begrote jaarlast voor het personeel in loondienst

9. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve tijdelijke vervanging
personeel

Saldo 1 januari	70.000	37.368
Resultaat boekjaar	0	32.632
Saldo 31 december	<u>70.000</u>	<u>70.000</u>

10. Voorzieningen

Voorziening Groot Onderhoud Van Deysselhuis

Saldo 1 januari	70.258	55.258
Bij: dotatie *)	15.000	15.000
	<u>85.258</u>	<u>70.258</u>
Af: uitgaven	-55.000	0
Saldo 31 december	<u>30.258</u>	<u>70.258</u>

*) Het huidige meerjaren-onderhoudsplan (MJOP) gaat uit van een jaarlijkse toevoeging van 15.000. Inmiddels is er een grote duurzaamheidsoperatie uitgevoerd. De Auteursbond betaalt hiervan een bedrag van € 55.000. In 2026 zal een nieuw MJOP worden opgesteld.

<u>11. Crediteuren</u>	31.12.2025	31.12.2024
	€	€
Openstaande crediteuren	28.547	18.314

12. Personeelskosten/-afdrachten*a. Kosten en afdrachten*

Reservering vakantiegelden	26.598	24.216
Belastingdienst: loonheffingen	15.279	32.257
Zorg&Welzijn: pensioenpremies	18.096	16.308
	59.973	72.781

b. Reservering overuren

Met ingang van 2022 wordt voor alle nog niet uitbetaalde overuren een reservering gemaakt.

bruto plus sociale lasten werkgever (2024: 15,24%):

211 uur (2024: 210)	10.799	10.697
147 uur (2024: 116)	4.711	3.711
420 uur (2024: 293)	18.227	12.630
175 uur (2024: 127)	11.067	7.997
138 uur (2024: 133)	5.522	4.942
135 uur (2024: 213)	5.529	7.910
59 uur (2024: 56)	1.695	1.557
124 uur (2024: 51)	3.849	1.499
29 uur (2024: 0)	1.151	0
	62.551	50.943

Totaal a + b	122.524	123.724
--------------	---------	---------

13. Overige schulden en transitoria

Reservering accountantskosten	3.900	3.872
Nog te betalen rente aan St. Auteursprijzen	0	1.041
Overige nog te betalen kosten	9.073	22.036
Vooruit ontvangen inkomsten	84.296	0
	97.269	26.950

8. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2025 €	Begroting 2025 €	Werkelijk 2024 €
<u>14. Contributies leden</u>	336.716	320.000	321.220
<u>15. Structurele subsidies</u>			
Structurele subsidie Lira Fonds	710.771	710.770	684.750
<u>16. Incidentiele bijdragen en Eigen inkomsten Projecten</u>			
Bijdrage Dag van het Scenario	12.500		12.500
Bijdrage Project Theaterteksten	0		0
Bijdrage Project DS&D	98.683		72.857
Eigen inkomsten Kinderboekenfestijn	0		0
Eigen inkomsten Dag van de Educatieve Auteurs	2.891		0
Eigen inkomsten Journalisten/non-fictie	0		10.000
Eigen inkomsten projecten Auteursbond	1.410		1.350
	115.484	80.000	96.707
<u>17. Bijdragen stichtingen etc.</u>			
St. Auteursprijzen	28.036		27.010
St. Rechtshulp Auteurs	9.478		9.131
St. P.C. Boutensfonds	6.246		6.017
St. Sociaal Fonds Auteurs	1.891		1.822
Vereniging PEN Nederland	2.521		2.429
St. Gouden Strop	1.557		1.500
	49.729	47.500	47.909
<u>18. Verhuur ruimten Van Deyselhuis</u>	36.075	32.500	37.004
<u>19. Overige baten</u>			
Rente- en koersresultaten	14.455		12.051
Urenvergoedingen, overige inkomsten	10.848		15.892
	25.303	20.000	27.943

<u>20. Personeelskosten</u>	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2025	2025	2024
	€	€	€
<i>A. Personeel in loondienst</i>			
Bruto salarissen incl. vakantiegeld	535.239		487.044
Mutatie reservering vakantiegeld	2.382		1.736
Werkgeversdeel pensioenpremies	66.342		55.697
Loonheffingen werkgever	-6		-8
Sociale lasten werkgever incl. zorgverzekering	83.543		74.230
Gerichte vrijstellingen (vnl. reiskosten)	6.136		8.077
Vergoedingen uit vrije ruimte	3.321		2.593
Uitgaven ziekteverzuimverzekering	9.895		9.735
Arbodienst	3.279		3.407
Werving en scholing	2.073		2.772
Mutatie reservering overuren	11.608		9.214
Uitzendkrachten	700		1.525
Overig	4.161		673
	<u>728.672</u>		<u>656.695</u>
Af: Personeelsverzekeringen inkomsten	-55.890		-20.624
Af. Compensatie kosten personele inzet voor			
St. Steunfonds Auteurs (coronasteun)	0		-12.500
Af: Loonkosten tbv Stichting Auteursprijzen	-6.156		0
	<u>666.626</u>		<u>623.570</u>
<i>B. Financieel beheer</i>			
Boekhouding, salaris- en pensioenadministratie	21.046		20.944
	<u>21.046</u>		<u>20.944</u>
Totaal A + B	<u>687.672</u>	677.000	<u>644.514</u>

<u>21. Bureaunkosten</u>	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2025	2025	2024
	€	€	€
Drukwerk/kopieerkosten	0		0
Porti	1.085		1.029
Kantoorbenodigdheden	1.758		989
Telefoon	223		1.638
Onderhoud/huur computers en software	41.075		71.930
Onderhoud/huur overige kantoorapparatuur	2.679		2.694
Koffie/thee e.d.	1.349		842
Verzekeringen (excl. personeel)	8.687		9.066
Accountant (incl. reservering)	3.817		3.788
Overig (incl. bankkosten)	1.723		2.201
	<u>62.396</u>	<u>65.000</u>	<u>94.175</u>

22. Huisvesting

Schoonmaken	17.201		15.863
Onderhoud en kleine aanschaffingen pand en tuin	11.118		6.604
Energie/afval	4.835		8.132
Belastingen op pand, erfpacht	19.197		14.531
Rente lening St. Auteursprijzen t.b.v. aankoop van Deyssehuis*)	12.500		12.500
	<u>64.851</u>	<u>60.000</u>	<u>57.630</u>

*) onderdeel van de leenovereenkomst uit 2002 waardoor de aankoop en verbouwing van het pand mogelijk werd gemaakt (feitelijk 'pseudo-huur')

23. Verenigingsbestuur

Vergoedingen/vacatiegelden	27.575		27.975
Reiskosten	232		447
Vergaderkosten en representatie	1.055		1.301
Sectievoorzittersoverleg	2.387		2.675
Advisering	2.381		0
Werkgroep AI	8.616		0
	<u>42.245</u>	<u>35.000</u>	<u>32.398</u>

<u>24. Communicatie incl. bladen</u>	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2025	2025	2024
	€	€	€
Ledenwerving en - behoud	61		2.408
Werkgroep Ledenonderzoek	0		1.807
Plot	13.282		14.544
Eduschrift	10.313		8.884
Publicaties Auteursbond	0		4.392
Onderhoud/website	1.947		1.394
Overig	2.524		436
AI-Campagne	25.549		0
	<u>53.676</u>	<u>50.000</u>	<u>33.864</u>

25. Verenigingsactiviteiten en lidmaatschappen

Ledenvergaderingen/bijeenkomsten	12.030		10.120
Onderhandelingen modelcontracten *) en werkgroep tarieven	3.676		9.426
Overig, waaronder commissie diversiteit en onderzoek Keurmerk	0		1.294
Lidmaatschappen	5.453		6.018
Documentatie/bibliotheek	620		1.018
Representatie binnenland/overige publiciteit	1.620		3.485
Lidmaatschappen internationaal	7.595		6.495
Representatie internationaal	3.436		5.893
	<u>34.429</u>	<u>50.000</u>	<u>43.749</u>

*) 2024 en 2023: brede vertalingen, kinder- en jeugdboeken, theater, educatieve auteurs

26. Projecten

Dag van het Scenario	21.054		23.625
Netwerk Scenarioprijzen	4.322		0
Projecten Vertalers (Vertaalslag en/of Vertaaldagen)	3.563		0
Symposium Theaterauteurs	5.144		7.131
Reidprijs	0		5.064
Dag van de Educatieve Auteurs	12.237		2.240
Project Mystery dinner	2.998		2.460
Project Kinderboekenfestijn	800		0
Project DS&D	98.696		72.857
Symposium AI	0		11.198
Auteursbond on Tour	3.160		2.958
Keurmerk Ondertitelaars	0		2.614
Middag van het kinderboek	0		750
Project SchrijversVeilig	0		10.000
Nieuwe vertaalslag	3.629		0
Hoe overleef ik als auteur?	14.221		0
Workshop Genderneutraal schrijven	2.744		0
	<u>172.569</u>	<u>165.000</u>	<u>140.898</u>

27. Secties	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2025	2025	2024
	€	€	€
<i>a. Sectie Netwerk Scenarioschrijvers</i>			
Bestuurskosten	4.830		5.336
Kleine activiteiten	6.415		3.404
	<u>11.245</u>		<u>8.740</u>
Af: eigen inkomsten	-1.100		0
	<u>10.145</u>		<u>8.740</u>
<i>b. Sectie Vertalers</i>			
Bestuurskosten	5.130		5.260
Kleine activiteiten	588		2.219
	<u>5.718</u>		<u>7.479</u>
Af: eigen inkomsten	-595		-1.075
	<u>5.123</u>		<u>6.404</u>
<i>c. Sectie Letterkundigen</i>			
Bestuurskosten	4.485		5.789
Kleine activiteiten	643		900
	<u>5.127</u>		<u>6.689</u>
Af: eigen inkomsten	0		-40
	<u>5.127</u>		<u>6.649</u>
<i>d. Sectie Zelfstandige Journalisten/non-fictie</i>			
Bestuurskosten	3.875		4.859
Kleine activiteiten	2.909		1.173
LexisNexis	3.209		2.714
	<u>9.993</u>		<u>8.746</u>
Af: eigen inkomsten (incl. LexisNexis)	-3.491		-2.697
	<u>6.502</u>		<u>6.049</u>
<i>e. Sectie Jeugdboekenschrijvers</i>			
Bestuurskosten	5.070		4.139
Kleine activiteiten	966		1.882
	<u>6.036</u>		<u>6.021</u>
<i>f. Sectie Theaterauteurs</i>			
Bestuurskosten	3.948		5.714
Kleine activiteiten	4.447		6.018
	<u>8.395</u>		<u>11.732</u>
Af: eigen inkomsten	-150		0
	<u>8.245</u>		<u>11.732</u>

	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Werkelijk 2024
	€	€	€
<i>g. Sectie Educatieve Auteurs</i>			
Bestuurskosten	6.006		4.419
Kleine activiteiten	957		1.501
	<u>6.963</u>		<u>5.920</u>
Af: eigen inkomsten	0		-315
	<u>6.963</u>		<u>5.605</u>
<i>h. Sectie Ondertitelaars</i>			
Bestuurskosten	3.297		3.226
Kleine activiteiten	17		215
	<u>3.314</u>		<u>3.441</u>
Af: eigen inkomsten	0		0
	<u>3.314</u>		<u>3.441</u>
<i>i. Sectie Misdaadauteurs</i>			
Bestuurskosten	6.758		3.519
Kleine activiteiten	852		0
	<u>7.610</u>		<u>3.519</u>
Af: eigen inkomsten	-303		0
	<u>7.307</u>		<u>3.519</u>
Totaal a t/m i	<u>58.762</u>	60.000	<u>58.160</u>

	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Werkelijk 2024
	€	€	€
<u>28. Afschrijvingen</u>			
Afschrijving inventaris	16.721	20.000	17.584
<u>29. Dotatie fonds groot onderhoud</u>			
Voorziening groot onderhoud	15.000	15.000	15.000
<u>30. Afrekening vorig boekjaar</u>			
Afboeken oninbare contributies 2023	0		886
Afboeken oninbare contributies 2024	0		0
Diversen (netto)	1.273		-5.464
	1.273		-4.578

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Auteursbond

Wij hebben de in dit rapport opgenomen Financieel verslag 2025 van de Auteursbond te Amsterdam beoordeeld. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2025 en de winst- en verliesrekening over 2025 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een conclusie over de jaarrekening op basis van onze beoordeling. Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze beoordeling zodanig plannen en uitvoeren dat wij in staat zijn te concluderen dat ons niet is gebleken dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat.

Een beoordeling in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400 resulteert in een beperkte mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij het management en overige functionarissen van de Auteursbond, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens alsmede het evalueren van de verkregen informatie.

De werkzaamheden uitgevoerd in het kader van een beoordelingsopdracht zijn aanzienlijk beperkter dan die uitgevoerd in het kader van een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Auteursbond per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Amsterdam, 20 mei 2026

BRON B.V.

Digitaal ondertekend met Hix door
Kees Leijs
op 20-05-2026 15:13
vanaf IP x.x.x.14

C.A. Leijs RA

BIJLAGE: BEGROTING AUTEURSBOND 2026

	2025 werkelijk	2025 begroting	2026 begroting
BATEN			
1. contributies	336.716	320.000	330.000
2. subsidie Lira Fonds	710.771	710.770	735.000
3. bijdragen andere rechtspersonen	49.729	47.500	50.000
4. verhuur ruimtes VDH	36.075	32.500	35.000
5. overig, incl. rente	25.303	20.000	15.000
6. Incidentiele bijdragen en Eigen inkomsten projecten	115.484	80.000	15.000
	<u>1.274.077</u>	<u>1.210.770</u>	<u>1.180.000</u> + PM
LASTEN			
11. personeel incl. financieel beheer	687.672	677.000	710.000
12. bureaunkosten	62.396	65.000	78.000
13. huisvesting	64.851	60.000	60.000
14. verenigingsbestuur	42.245	35.000	37.500
15. communicatie, incl. bladen	53.676	50.000	50.000
16. verenigingsactiviteiten en lidmaatschappen	34.429	50.000	50.000
17. projecten	172.569	165.000	90.000
18. secties	58.762	60.000	67.000
19. afschrijvingen	16.721	20.000	20.000
20. fonds groot onderhoud	15.000	15.000	17.500
21. dotatie reserves	0	13.770	0
22. afrekening vorig boekjaar	1.273	0	0
23. Bijzondere lasten	0	0	0
Positieve saldo	<u>64.485</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>1.274.078</u>	<u>1.210.770</u>	<u>1.180.000</u> + PM

Concept begroting 2027

vergeleken met de werkelijke cijfers van 2025 en de begroting van 2026

	2025 werkelijk	2026 begroting	2027 begroting (concept)
BATEN			
1. contributies	336.716	330.000	357.000
2. subsidie Lira Fonds	710.771	735.000	757.750
3. bijdragen andere rechtspersonen	49.729	50.000	49.650
4. verhuur ruimtes VDH	36.075	35.000	40.700
5. overig, incl. rente	25.303	15.000	15.000
6. Incidentiele bijdragen en Eigen inkomsten projecten	115.484	15.000	15.000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1.274.077	1.180.000	1.235.100
LASTEN			
11. personeel incl. financieel beheer	687.672	710.000	765.000
12. bureaunkosten	62.396	78.000	65.000
13. huisvesting	64.851	60.000	65.000
14. verenigingsbestuur	42.245	37.500	45.000
15. communicatie, incl. bladen	53.676	50.000	55.000
16. verenigingsactiviteiten en lidmaatschappen	34.429	50.000	40.000
17. projecten	172.569	90.000	90.000
18. secties	58.762	67.000	67.000
19. afschrijvingen	16.721	20.000	20.000
20. fonds groot onderhoud	15.000	17.500	17.500
21. dotatie reserves	0	0	0
22. afrekening vorig boekjaar	1.273	0	0
23. Bijzondere lasten	0	0	0
Saldo	64.485	0	5.600
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1.274.078	1.180.000	1.235.100

NOTULEN ALGEMENE LEDENVERGADERING AUTEURSBOND

Zaterdag 19 juni 2025, van 13.30-15.25 uur

Locatie: De Balie, Kleine-Gartmanplantsoen 10, Amsterdam

aanwezig

Aby Hartog
Anne Michiels
Anne Folkertsma
Anne Marie Koper
Annemarie Bon
Annet van der heijden
Atie Vogelenzang de Jong
Atte Roskam
Bert Bouma
Bram Vermeer
Brian de Vore
Clyde Roëll lo a Njoe
Cynthia Abrahams
Dewi de Nijs Bik
Elly Schippers
Els Brouwer
Esther Daams
Eveline Hagenbeek
Fons Wijers
Frank Huysmans
Frank Bardoux
Frenkie Ribbens
Gemma Geurts
Harm Puite
Herman te Loo
Iris van der Blom
Jacob Vis
Jacqueline Volkuil
Jan Boerstoel
Jan-Willem Oomen
Jeroen Thijssen
Jip Kruis
Joost Ramaer
José van Os
Joyce Bergvelt
Karina van Santen
Lianne Damen
Maarten van der Werf
Maarten Slegers
Sjoerd Kuyper

Maria Vlaar
Maria Reina Westra
Marlene Lokin
Marloes Kemming
Mattho Manderslaat
Miek Smilde
Miro Lucassen
Pauline de Bok
René Bogaarts
René Appel
Rian Visser
Sander Regt
Sophie Kassies
Tijs van den Boomen
Tsead Bruinja
Wendela de Vos
Willem Asman
Wilma Degeling
Wouter Toonen
Yvonne Ristie

Bureau medewerkers

Jan Hilbers
Carmen Halfhide
Mechteline van Es
Gera van Wijk
Marike Ringers
Noor van der Heijden
Marcel Fokkink
Annemarie van Toorn

Bestuur

Liesbet van Zoonen
Miro Lucassen
Bas ter Balkt
Gustaaf Peek
Barbara Jurgens

Notulist

Martin Kuiper
Tudor Schleurholts

Afwezig met bericht

Ralph Aarnout
Patty Adelaar
Anneke Marianne Brassinga
Catharina Th. Bakker
Cora Bastiaansen
Maaïke Bergstra
Tjeerd Bischoff
Noud Bles
Jan Willem Bos
Linda Broeder
Susanne Castermans
Gaby Cochavi
Pieter Cramer
Jeanne Crijns
Bernadette Custers
Inge de Bie
Nelleke de Bruyn
Martin de Haan
Wilma de Hoog
Job Degenaar
Margot Doorgeest
Marcel Driel
Marion Drolsbach
Giselle Ecury
Pierre Eggels
Amarens Eisses
Daan Fousert
Wilma Geldof
Mireille Geus
Leon Golterman
Diet Groothuis
Jorien Hakvoort
Hay van den Munckhof
Marlijne Hemelaar
Mary Heylema
Rozalie Hirs
Inga Mol
Janine Brogt
susan Vermeer

Kim Liebrand	Hilda Schraa	Trijne Vermunt
Janet Limonard	Nicole Seegers	Jeska Verstegen
Pieter Lomans	Betty Sluyzer	Gerard Suurmeijer
Pieter Maas Geesteranus	Manon Smit	Peter Swanbron
Gertrud Maes	Mieke Stam	Thomas Verbogt
Marieke van Osch	Daniëlle Stensen	Gerard van Gemert
Marijke Theunissen	Annelous Stiggerbout	Gijs van de Logt
Pauline Michelsen	Aad Janssen	Irene van de Mheen
Mieke Stam	Joke Reijnders	Maria Hetty van den Berg
Laura Molenaar	Claudia Jong	Arie van den Berg
	Tineke Jorissen-	
Mirjam Mous	Wedzinga	Lidewij van den Berg
B. Mudde	Annelies Jorna	Sjaak Vlaming
Anneke Mulder	Eva Keuris	Erica Weeda
Ingrid Mulder	Edith Koenders	Paulien Weikamp
Eric Oosthoek	Hans Erik Kraan	Jacques Westerhoven
Annoesjka Oostindier	Jytte Kronig	Neeltje Wiersma
Nathalie Pagie	Elle van den Bogaart	Ine Willems
Frederike Pals	Elina van der Heijden	Suzanne Wouda
Lex Passchier	Paul van der Lecq	Martine Woudt
Lammie Post	Juliette van der Loo	Wouter ter Braake
Jantsje Post	Jan van der Vegt	Miep Zielhuis
Madelon Postma	Hugo van der Wolf	Rymke Zijlstra
Susan Ridder	Flip van Doorn	Canan Marasligil
Smit Roelof	Annie van Gansewinkel	Nisrine Mbarki
Marcel Rouwé	Trix van Lieshout	Christel Jansen
Josephine Ruitenbergh	Margreet van Muijlwijk	Remy Kho
Froukje Santing	Lia van Strien	Tanja de Vette
Saskia Oostveen-Vernooij	Diana van Wijngaarden	
Mineke Schipper	Frank van Zwol	

1. Welkom / opening

Liesbet van Zoonen opent de algemene ledenvergadering van de Auteursbond om 13.39 uur.

2. In memoriam leden Auteursbond

Liesbet van Zoonen vraagt aandacht voor het overlijden van de volgende leden van de Auteursbond in het afgelopen jaar:

Tonke Dragt, Birgitta Hacham, Christiaan Maat, Arie van der Wal, Nicolaas Klei, Theodoor van Dijk, Anneke Scholtens, Ferdinand Hugas, Gerard Soeteman, Mirjam de Veth, Nannie Kuiper.

Er wordt een minuut stilte in acht genomen.

3. Vaststellen definitieve agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Auteursbond en Artificiële Intelligentie – recente ontwikkelingen en vooruitzichten

Toelichting Liesbet van Zoonen

Er is vorig jaar een werkgroep AI opgericht die heeft nagedacht over mogelijkheden en problemen rond AI. De werkgroep is uitgebreid en het onderwerp AI is een bestuurlijk zwaartepunt geworden. In de huidige werkgroep zitten de leden Anja Sicking, de voorzitter van de sectie Literaire Auteurs, Maarten van der Werf, voorzitter sectie Vertalers, Esther Daams, voorzitter van de Ondertitelaars en Jan-Willem Oomen, bestuurslid van de sectie Journalistiek/Non-fictie. Vanuit het bestuur maken Bas ter Balkt en Liesbet van Zoonen deel uit van de werkgroep en van het bureau Jan Hilbers (directeur), Noor van der Heijden (communicatie-adviseur) en Annemarie van Toorn (jurist). Deze grote werkgroep is opgedeeld in drie subgroepen die zich met drie actiepunten bezighouden. Een eerste groep met het auteursrecht, een tweede met de bestaanszekerheid van auteurs, en een derde groep met het narratief over AI. De drie groepjes doen kort verslag van hun activiteiten.

Subgroep auteursrecht

Bas ter Balkt merkt op dat iedereen het erover eens zal zijn dat AI heeft geleid tot diefstal, maar juridisch kan het zo niet worden genoemd. Het gaat in de kern om een schending van het auteursrecht. De subwerkgroep auteursrecht denkt na over mogelijke eisen. En vervolgens wie wat eist, wie aangeklaagd wordt en hoe het betaald moet worden. Vergeleken met de grote Techbedrijven die bij AI een rol spelen, is de Auteursbond een klein duimpje. Daarom moet gezocht worden naar samenwerkingspartners met meer financiële slagkracht. We voeren onder meer gesprekken met Lira en de NVJ. Er zijn talloze juridische mogelijkheden, maar gezien de beperkte financiële middelen moet er keuzes gemaakt worden. In samenwerking met Lira en de NVJ zijn we het gesprek aangegaan met een vooraanstaand advocatenkantoor om mogelijke juridische stappen te verkennen. Het kantoor zal komen met een advies, toegespitst op twee of drie routes. Het uiteindelijke doel is dat degenen van wie het auteursrecht geschonden is, een eerlijke beloning krijgen, voor het verleden, het heden en de toekomst. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid van een 'class action suit' onder de WAMCA (Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie). Daarbij dient een eisende partij namens alle schrijvers een eis in. Dat is een langdurige procedure. Een andere mogelijke route is een snellere procedure, waarbij wellicht een aantal schrijvers benaderd zal worden van wie het zeer duidelijk is dat het auteursrecht is geschonden. Die schrijvers zouden dan met een gerichte eis komen. De Auteursbond wil graag snel opereren, maar is afhankelijk van het tempo van andere partijen. Dat geldt bijvoorbeeld voor Lira, een organisatie die onder wettelijk toezicht staat en aan bepaalde normen moet voldoen als ze financiële middelen ter beschikking wil stellen. Met een verenigd front is de kans op succes groter.

Vragen

Anne Marie Koper hoorde over een derde route. Wat was die derde route?

Bas ter Balkt antwoordt dat er in theorie veel procedures mogelijk zijn. Behalve de reeds genoemde procedures zou je bijvoorbeeld ook kunnen denken aan een kort geding of een

geringe schade (small claims) procedure. Bedacht moet worden dat de tegenpartij de financiële macht heeft. Hoe meer fronten geopend worden, hoe meer het kost. Daarom moet je zelf het strijdtoneel kiezen. Juridische stappen zullen gepaard gaan met extra publiciteit. Dat is belangrijk, want auteurs moeten de politiek meekrijgen met hun standpunt en argumenten.

Sophie Kassies wijst erop dat muzikanten met hetzelfde probleem worstelen. En is gekeken naar de situatie over de grens?

Bas ter Balkt antwoordt dat de Auteursbond deel uitmaakt van samenwerkingsverbanden zoals het Platform Makers. Maar in juridische acties moeten makers heel precies formuleren welke rechten zijn geschonden en welke schade er is geleden. Voor een auteur is dat anders dan voor bijvoorbeeld iemand in de muziek.

De Auteursbond heeft zeker oog voor de situatie in het buitenland. Overwogen is om ons te verenigen met buitenlandse partijen. Het probleem is echter dat de Auteurswet Nederlands recht is. Er zijn wel Europese richtlijnen, maar uiteindelijk, als iemand aanklaagt, geldt de Nederlandse wet. Het is lokaal recht. Wel komen er op een gegeven moment vragen aan de orde die een Europese dimensie hebben, maar dan is het de Nederlandse rechter die zich wendt tot de Europese rechter en vraagt om verduidelijking van wat bepaald is in de Europese richtlijn.

Fons Wijers vraagt wat de precieze aard van genoemde diefstal is. De AI-modellen worden getraind op allerlei teksten, maar worden die teksten ergens letterlijk gereproduceerd? Of is het alleen voor trainingsdoeleinden?

Bas ter Balkt antwoordt dat de Auteursbond vindt dat het voeden van een trainingsmodel met teksten waarop auteursrecht rust neerkomt op een inbreuk op dat recht als er geen toestemming is verleend. Je kunt ook naar de output kijken. Als een AI-model een artikel uit de krant geeft als antwoord, is dat mogelijk ook een inbreuk op het auteursrecht. Uiteindelijk zal alles zich uit moeten kristalliseren in jurisprudentie. Verder moet je een berekening maken van de schade. Welke royalty had er moeten worden betaald als iemands tekst gebruikt wordt om het AI-model te trainen? Je zou kunnen stellen dat de schade neerkomt op die niet-betaalde royalty Maar je zou eventueel ook verder kunnen gaan. Er zal mogelijk veel geld worden verdiend met AI-modellen, wat mogelijk gemaakt wordt door de inbreuk op auteursrechten. Je zou dus eventueel ook een deel van de opbrengst kunnen eisen.

Sander de Regt begrijpt niet dat er zo moeilijk wordt gedaan over het bewijs dat er misbruik is gemaakt. In elk boek staat dat zonder voorafgaande schriftelijke toestemming er geen enkele kopie mag worden gemaakt. Waarom is het dan zo ingewikkeld? Er is geen toestemming gegeven.

Bas ter Balkt antwoordt dat andere partijen vinden dat jEuropa niet te moeilijk moet doen over het trainen van de eigen AI-modellen. Anders is er straks helemaal geen AI meer in Nederland, en in andere landen wel. Ook speelt een rol welk recht van toepassing is voor de vraag of er misbruik of niet heeft plaatsgehad (NL-recht, EU-recht, Amerikaans recht).

Mari Alfölby? vraagt zich af of men er rekening mee houdt dat teksten van auteurs gekopieerd worden en dat door AI nieuwe boeken geschreven worden die kunnen concurreren. Er worden biografieën geschreven met AI.

Liesbet van Zoonen antwoordt dat dit later nog aan de orde komt, bij de verdienmodellen.

Mari Alföldy vraagt of wat geldt voor schrijvers, ook van toepassing is op vertalers.

Bas ter Balkt antwoordt dat wat hij gezegd heeft in beginsel ook geldt voor vertalers. Je mag vertaald werk niet zomaar, zonder toestemming, kopiëren. Die toestemming is niet verleend. De term 'schrijvers' is misschien niet de beste, beter is 'auteursrechthebbers'.

Subgroep bestaanszekerheid en professionele identiteit

Liesbet van Zoonen vertelt dat er in eerste instantie een inventarisatie is gemaakt onder de leden. Er zijn online gesprekken gevoerd met de verschillende secties. Daarbij werd gevraagd of men AI tegenkomt in de eigen praktijk, of de auteurs het ook zelf gebruiken, en wat de Auteursbond voor hen zou kunnen betekenen. Het beeld bleek gemengd. Algemeen werd ergernis of woede gevoeld over het schenden van het auteursrecht. Er waren behoorlijk wat mensen die AI gebruiken als een onderzoeksinstrument. Anderen gebruiken het vooral als een brainstormpartner. Eigenlijk dus als een AI-collega. Veel leden zouden meer idee willen hebben van een verantwoorde inzet van AI bij het schrijven. Verder werden er ethische dilemma's naar voren gebracht, zoals de impact op het milieu. En moet je überhaupt gebruikmaken van robots?

De subgroep is van plan een richtlijn te maken over de wijze waarop dit als tool bij de werkzaamheden gebruikt kan worden, zonder de eigen beroepsgroep in de wielen te rijden. Wat betreft bestaanszekerheid blijken grote delen van het werk van ondertitelaars en vertalers te verdwijnen door AI. Ook bij andere secties ziet men de dreiging die boven de markt hangt. Op verzoek van de secties wordt gezocht naar alternatieve modellen, zoals coöperatief werken, of alternatieve manieren om met bijvoorbeeld AI-modellen te werken. De Auteursbond werkt veel met De Waag samen, dat nationaal vooroploopt met het ontwikkelen van nieuwe technologische beheermodellen. Ook wordt naar extra scholingsmogelijkheden gekeken. Uit alle gesprekken is wel gebleken dat omscholing niet gebruikt moet worden. Mensen vinden het idee te moeten omscholen heel erg naar.

Vragen

Anne Folkertsma vraagt of er al percentages opgeplakt kunnen worden. Hoeveel inkomsten vallen weg?

Liesbet van Zoonen antwoordt dat in het laatste SER-rapport over de verandering in de arbeidsmarkt de positie van schrijvers en vertalers nadrukkelijk werd vermeld. Percentages komen naar voren uit de ervaringen van de beroepsgroep, en zijn anekdotisch.

Ondertitelaars zeggen dat 50% van hun werk verdwenen is. Dat lijkt haar een redelijke schatting.

Jan Hilbers merkt op dat er ook veel zakelijke opdrachten wegvallen bij vertalers die een gemengde praktijk hebben. Dit heeft indirect ook invloed op de literaire vertaalpraktijk, omdat er minder inkomsten worden gegenereerd. De Creatieve Coalitie doet marktonderzoek om meer zicht te krijgen op deze ontwikkeling. Er wordt momenteel een enquête voorbereid.

Subgroep narratief/communicatie

Noor van der Heijden merkt op dat in de media een ander verhaal over AI wordt verteld dan het verhaal van de techbedrijven, namelijk dat er veel mensenwerk achter AI zit. Het trainen van AI is niet iets magisch. Dat mag meer aandacht krijgen. Datzelfde geldt voor de meerwaarde van werk dat door mensen gemaakt is. Na de zomer wordt door de Auteursbond een campagne gelanceerd. Leden kunnen daaraan deelnemen. Ook die campagne richt zich

op het mensenwerk achter AI. Inmiddels staat op de website van de Auteursbond een rijk pakket aan inhoud, waar je terecht kunt voor het antwoord op vele vragen rond AI.

Vragen

Rian Visser hoorde op de nieuwjaarsborrel van de CPNB hoe fantastisch AI was. Zij vraagt of de Auteursbond contacten onderhoudt met Stichting NBD Bibliion, die alle recensenten de laan uit heeft gestuurd. Ziet men daar inmiddels ook de gevaren van AI?

Liesbet van Zoonen antwoordt dat met iedereen gepraat wordt over dit onderwerp. Ook met de uitgevers. Je merkt dat de standpunten beginnen te verschuiven. De Fransen hebben een rechtszaak aangespannen met auteurs en uitgevers. Dat zou in Nederland moeilijker gaan, omdat de uitgevers zo'n verdeelde groep zijn.

Mari Alföldy bezocht een webinar van de internationale koepelorganisatie van verenigingen van literair vertalers CEATL. Daar begreep zij dat er ook mensen zijn die verbaasd zijn dat er zo negatief over AI gedaan wordt. Je komt er toch niet onderuit, is de strekking.

Liesbet van Zoonen acht het goed mogelijk dat je er niet onderuit komt. Maar er zijn in de secties mensen die AI gebruiken als tool bij hun werk. Ook zijn er mensen die ermee experimenteren op een artistieke manier. Dus als het onvermijdelijk is dat je te maken krijgt met AI, hoe kan je er dan op een ethisch verantwoorde en creatief interessante manier mee omgaan?

5. Meerjarenplan 2026-2028

Toelichting Liesbet van Zoonen

Het idee van het meerjarenplan is dat de Auteursbond periodiek voor Lira een beeld moet geven van de plannen, zodat het bestuur van Lirafonds kan beoordelen of ze zich erin kunnen vinden en of ze het willen financieren. De Auteursbond is zowel een belangen- als een beroepsvereniging. Die twee elementen vormen de insteek van deze beleidsnota. Aan de orde komen generatieve AI, maar ook de modelcontracten, welke lobby gevoerd gaat worden, de werkomstandigheden en het ondernemerschap, en individueel juridisch advies met betrekking tot auteursrecht. Bij de beroepsuitoefening gaat het over de kwaliteit van de verschillende disciplines. Een groot gedeelte vindt plaats in de negen aparte secties, waar de beroepsgenoten bij elkaar zitten en praten over het vak. En dan zijn er voor de kwaliteitsdiscussie nog de jaarlijkse prijsuitreikingen. De organisatie van deze activiteiten wordt gedaan door het bureau. Het afgelopen jaar heeft men het daar heel zwaar gehad in verband met de verbouwing van het Van Deysselhuis, maar toch is het allemaal goed gelukt. Wel is in het meerjarenplan geconstateerd dat de Auteursbond eigenlijk onvoldoende staf heeft om alle taken te kunnen doen. Met name in de communicatie missen we menskracht. Het verzoek aan Lira is om daar wat meer ruimte te geven.

Vragen

Maria Vlaar complimenteert de opstellers van het stuk. Het is zeer helder en to the point. Het geeft goed weer welke kant de Auteursbond opgaat. [Applaus]

Liesbet van Zoonen dankt Maria voor het compliment.

6. Meerjarenraming 2026-2028/Begroting 2026

Toelichting Bas ter Balkt

Lira gaat akkoord met de Begroting 2026. Die verschilt niet veel van eerdere jaren. Er is een inflatiecorrectie toegepast, ook op de contributies. Dat structureel doen was een advies in de ALV van 22 juni 2024, en daaraan heeft het bestuur gehoor gegeven. In de Begroting 2026 staat niet hoe alles met betrekking tot AI gefinancierd wordt, wat zowel aan de inkomsten- als aan de uitgavenkant tot PM-posten heeft geleid. Bij AI werken we samen met andere partijen, waarvan Lira een heel belangrijke is. Een mogelijkheid is om een aparte rechtspersoon in het leven te roepen, om juridische aansprakelijkheid te beperken. Een stichting zou namens de Auteursbond dan kunnen gaan procederen. Gaat dat fout, dan blijft de vereniging ten minste overeind. Al met al is de PM-post in de Begroting 2026 heel belangrijk.

De Begroting 2026 wordt bij acclamatie vastgesteld.

7. Jaarverslag 2024

Toelichting Jan Hilbers

In de audiovisuele sector is er meer dan twee jaar moeizaam onderhandeld om tot overeenstemming te komen voor een vergoeding voor Video-on-demand. Er is eindelijk een akkoord op hoofdlijnen bereikt. Wel moet geconstateerd worden dat de onderlinge solidariteit onder makers veel te wensen overlaat. Het is belangrijk dat Lira en de Auteursbond tijdens dit soort onderhandelingsprocessen samen optrekken, al is het maar om ervoor te zorgen dat geen groepen makers buiten de boot vallen. Er ligt nu eindelijk een akkoord over de verdeling. Niet genoeg, maar beter iets dan niets.

Goed nieuws is dat er tussen de media voor educatie, vak en wetenschap en de educatief auteurs overeenstemming is bereikt over een nieuw modelcontract voor educatieve uitgaven.

Verder gaan alle reguliere werkzaamheden binnen de Auteursbond gewoon door. Er is reden tot trots als je alles op een rijtje zet. Er is sprake van een grote mate van betrokkenheid en/of vrijwillige inzet voor de Auteursbond, en de problematiek waarmee schrijvers en vertalers te maken hebben. Met ruim 1.900 leden is de Auteursbond nog nooit zo groot geweest.

In 2024 werd de vereniging ook geconfronteerd met persoonlijke tegenslag van bestuurders en medewerkers. Miro Lucassen, de toenmalige voorzitter, werd ernstig ziek. Gelukkig is hij aan het herstellen. Marloes van Rossum is langdurig uitgevallen om gezondheidsredenen, wat voor een kleine organisatie als de Auteursbond meteen een grote impact heeft op het team. Ten slotte heeft de verbouwing van het Van Deyssehuis geleid tot veel onrust.

Jan dankt het bestuur, de sectiebestuurders, de externe vertegenwoordigers, de onderhandelaars, de werkgroepen en de medewerkers hartelijk voor hun inzet en het werk dat is verricht. Hij vraagt een warm applaus voor iedereen die zich in het afgelopen jaar namens de Auteursbond heeft ingezet voor de belangenbehartiging van schrijvers en vertalers. *[applaus]*

8. Financieel verslag 2024

Toelichting Bas ter Balkt

Opvallend in de staat van baten en lasten is dat er meer is binnengekomen dan er is uitgegaan. Het jaar werd met een batig saldo van € 82.000 afgesloten, wat mooi was na een aantal jaren met tekorten. De meevallers zitten aan de uitgavenkant. De verklaring is dat er een personeelslid is vertrokken, en dat die voorlopig niet wordt vervangen. Dat scheelt

behoorlijk wat geld. Verder zijn er meevallers bij de kantoorkosten en dergelijke. Structureel is het overschot niet.

9. Decharge bestuur over afgelopen jaar

Gevoerde beleid in 2024

De ALV verleent per acclamatie decharge aan het bestuur voor het gevoerde beleid.

Financiële beleid in 2024

De ALV verleent per acclamatie decharge aan de penningmeester voor het gevoerde financiële beleid.

10. Bestuurszaken

Rooster van aftreden / (her-)benoemingen in het bestuur

Barbara Jurgens treedt met ingang van vandaag af als bestuurslid. Zij krijgt een applaus van de vergadering en een cadeautje.

Haar voorgestelde opvolger in het bestuur namens de sectie scenarioschrijvers is Brian De Vore. *[applaus]*

Verder worden Gustaaf Peek en Nisrine Mbarki voorgedragen voor herbenoeming in het bestuur. *[applaus]*

De ALV stemt per acclamatie in met de voorgestelde benoemingen.

Vragen

Aby Hartog vraagt naar de taakverdeling in het bestuur. Is er een bestuurslid dat zich bezighoudt met de personeelszaken van de vereniging en het bedrijf?

Jan Hilbers antwoordt dat Liesbet en Bas daarmee belast zijn. Zij zijn klankbord als het gaat over personele zaken.

11. Conceptverslag algemene ledenvergadering 5-9-2024

Anne Folkertsma wijst op een verkeerde datum waarnaar verwezen wordt, namelijk die van een vergadering in juni 2022. Dit zal gecorrigeerd worden.

Met deze correctie wordt het verslag ongewijzigd vastgesteld.

12. Conceptverslag algemene ledenvergadering 22-6-2024

Bas ter Balkt leest dat het huidige contract met Lira nog drie jaar loopt. Dat klopt niet, het is nog een jaar. Dit zal worden gecorrigeerd.

Verder staan er twee vragen in het verslag. Een van Marloes Kemming, die vroeg of misschien gekeken kon worden naar andere bronnen van inkomen, zoals fondsenwerving. Het bestuur vindt dit geen goed plan. Ter vergelijking: de Stichting Auteursprijzen heeft een ideële doelstelling. Als je daaraan geld geeft, kan je zo'n gift fiscaal aftrekken. De Auteursbond is echter een belangenbehartigingsorganisatie. Daarbij hoort een bepaalde manier van financieren, en het is niet gepast om geld te vragen. Het bestuur heeft dus besloten om dit voorstel niet over te nemen.

Met genoemde correctie wordt het verslag ongewijzigd vastgesteld.

13. ‘Vlammetje’ voor Anne Marie Koper

Maarten van der Werf spreekt Anne Marie Koper toe. Na een stevig voortraject kwam het in 2022 kwam het tot de fusie van de twee vertaalsecties, zodat er nu nog maar één sectie vertalers is. Het was een prestatie om die, in samenwerking met Toon Dohmen, tot een goed einde te brengen. Sinds de fusie is er veel gebeurd, zoals rond diversiteit en het streven naar verbetering van de voorwaarden voor vertalers buiten het literair segment. Waar dit laatste toe gaan leiden, moet worden afgewacht. Datzelfde geldt voor AI. Anne Marie trad toe tot de werkgroep AI van de Auteursbond, waar zij altijd activistisch is geweest en streed voor de menselijke maker en tegen het overnemen van creatief werk door AI. Anne Marie is van grote waarde geweest voor het bestuur, voor alle vertalers, de sectie en de Auteursbond.

Anne Marie Koper ontvangt het Vlammetje. *[applaus]*

14. Vlammetje en voordracht erelidmaatschap Annemarie Bon

Selma Noort spreekt de laudatio voor Annemarie Bon uit. *[applaus]*

Annemarie Bon ontvangt het Vlammetje en wordt benoemd tot erelid van de Auteursbond. *[applaus]*

Petra Appelman zingt voor Annemarie Bon. [applaus]

Annemarie Bon spreekt een dankwoord uit. Zij benadrukt de noodzaak om van je te laten horen en actie te voeren. Opgeven mag je nooit. *[applaus]*

Petra Appelman zingt voor Annemarie Bon. [applaus]

15. Rondvraag

Mari Alföldi hoorde zeggen dat een belangenbehartigingsvereniging iets heel anders is dan een beroepsvereniging. Zij vraagt wat het verschil is.

Liesbet van Zoonen antwoordt dat een belangenbehartigingsvereniging naar haar idee overeenkomt met een klassieke vakbond. Het gaat bij de Auteursbond om de harde belangen van auteurs en vertalers. Bij de beroepsgroep gaat het over de manier waarop je je beroep uitoefent. Daarin zit ook een zwaar inhoudelijk element, namelijk wat goed schrijven betekent. In de beroepsgroep bepaalt men samen wat de normen in het vak zijn.

Jaap Vis heeft een brief aan het bestuur geschreven waarin hij vroeg iets te doen aan de diefstal door Meta van e-boeken. Van hem zijn twintig boeken op Meta verschenen, waar hij niets voor ontving.

Liesbet van Zoonen beschouwt dit als een aanmoediging van de AI-agenda van de Auteursbond. Men kan de generatieve AI trainen op boeken van auteurs, wat gaat via de e-boeken. De aangekondigde juridische acties van de Auteursbond gaan daarover. De e-boeken zijn een belangrijk gat in het systeem.

Lianne Damen is auteur van romans bij VBK, een uitgever die opgegaan is in Simon & Schuster, een Amerikaanse grote uitgever. Die wordt gefinancierd door KKR, een investeringsmaatschappij die betrokken is bij wapenhandel en belangen heeft in Israël. Zij vindt het lastig om op dat punt een standpunt in te nemen. Hoe ziet de Auteursbond dat?

Liesbet van Zoonen vindt de vraag terecht. We gaan daar als AB geen standpunt ventileren maar we kunnen wel juridische ondersteuning bieden in individuele gevallen. René Appel is aanwezig geweest bij een gesprek met Geneviève Waldmann, directeur van VBK, die heeft uitgelegd hoe het in elkaar zit en hoe het zo gekomen is. Men is er pas laat achter gekomen. Er zijn diverse prominente auteurs die niet meer voor VBK willen werken. Er is een werkgroep samengesteld van medewerkers van uitgeverijen en een aantal auteurs. De opdracht voor de werkgroep is om de zaak in kaart te brengen en te bekijken wat er gedaan kan worden. Het is in ieder geval niet mogelijk om dat geld uit de uitgeverij terug te trekken. Hoogstens zou een enorme financier VBK terug kunnen kopen, maar dat ziet er niet naar uit. Lianne Damen wil in ieder geval de auteurs ondersteunen die weggaan of juist blijven. Het zou goed zijn als de Auteursbond juridisch advies geeft voor auteurs die weg willen, maar onder contract staan.

Annemarie Koper vindt het erg naïef van VBK. KKR is ook het bedrijf dat V&D kapot heeft laten gaan. Er is ook door andere auteurs opgeroepen om in actie te komen. Daar zou zij ook voor zijn.

Aby Hartog heeft sommige auteurs en medewerkers van VBK gesproken. Het werd hem duidelijk dat er heel divers wordt gedacht onder medewerkers en auteurs over het belang van de overname door Simon & Schuster, en de rol van KKR. Ook verschillen de meningen over hun eigen positie. Hij vraagt de Auteursbond om inhoudelijk buitengewoon terughoudend te zijn. De focus zou moeten liggen op de positie van de auteurs.

Franky Ribbens sluit zich aan bij de vorige spreker. De Auteursbond moet zich er in ieder geval van vergewissen of namens alle leden gesproken wordt.

Pauline de Bok vraagt zich af of VBK het van tevoren geweten heeft. Alles is nu erg gepolitiseerd door de oorlog in Gaza. Dat maakt het nu extra moeilijk.

Miro Lucassen ziet in deze kwestie de wetten terug van het aandeelhouderskapitalisme. Een auteur schrijft een boek, de uitgever maakt er een product van en dat gaat de markt op. Daarbij worden allerlei rare beslissingen genomen. Waarom zou je een Nederlands concern in handen geven van een Amerikaans bedrijf? Dat kan alleen gemotiveerd zijn door geldelijke redenen. Er is altijd een manier om je daartegen te verzetten. Dat kan door naar een kleine uitgever te gaan. Dat moet ondersteund worden. *[applaus]*

Maria Vlaar wijst erop dat de betrokken investeringsmaatschappij wapens in Israël financiert. En dan is er de vraag waarom je überhaupt je uitgeverij zou verkopen aan zo'n investeringsmaatschappij. De leiding van de uitgeverij moet ervan geweten hebben. Zij denkt dat VBK wel degelijk zelfstandig verder kan gaan. Een voorbeeld is De Bezige Bij. Dat was vanaf de oprichting een coöperatieve vereniging, eigendom van de schrijvers, die in 1995 verkocht werd aan WPG. Maar inmiddels is er een constructie gevonden waarmee De Bezige Bij min of meer zelfstandig is en waarbij de schrijversvereniging van De Bezige Bij redelijk veel zeggenschap heeft over de eigendomsconstructie. De schrijver is het kapitaal! *[applaus]*

Liesbet van Zoonen herhaalt dat het bestuur een standpunt in zal nemen. In ieder geval wil het een stem geven aan de auteurs die ermee bezig zijn. Er zal ook bekeken worden hoe ze juridisch ondersteund kunnen worden. Andere bedrijfsmodellen zitten overigens ook in de AI-agenda van de Auteursbond.

Frank Huysmans merkt op dat de Taskforce Leenrecht er een aantal jaar geleden in geslaagd is een foutje te repareren. Bij de oprichting van de Bibliotheek op School, het beleidsprogramma van het Ministerie van OCW, is niet goed nagedacht over het feit dat dit ten koste zou kunnen gaan van de leenrechtinkomsten van jeugdboekenauteurs. Dat is dus gerepareerd. Het ministerie heeft een paar jaar geleden toegezegd in het vervolg jaarlijks de gedeelde inkomsten te zullen compenseren. Het programma Bibliotheek op School zelf beoogt de expertise van openbare bibliotheken in de scholen te brengen. Het programma is in 2007 gestart, en vorige week is eindelijk bekend geworden dat het structureel subsidie zal krijgen, namelijk € 50 miljoen per jaar. Het geld komt vooral uit de onderwijsbegroting. [applaus]

16. Sluiting

Liesbet van Zoonen vraagt een enorm applaus voor het bureau. [applaus]
Zij sluit de vergadering om 15.25 uur.